

EGIPTE NUSIŽUDĖ KARIUOMENĖS VADAS

LIETUVOS MOKYKLOSE JAU NEBĖRA LIETUVOS ISTORIJS, GEOGRAFIJS

Visi metai atiduodami rusų kalbai

Jau sudarytas ir patvirtintas naujas mokymo planas Lietuvoje veikiančioms bendrojo lavinimo mokykloms. Numatyta kiek sumažinti pamokų skaičių. Nuo 1960 metų galiojančiame plane trys vyriausios klasės (IX, X ir XI) turi po 39 pamokas savaitėje; tris dienas po 6 ir tris po 7! Tik pradinukai pirmaisiais ir antraisiais metais kasdien turi po 4 pamokas, o nuo trečiųjų metų visi po 5-6. Iš viso per 11 metų (nuo abėcėlės iki brandos atestato) mokinys dabar turi 364 savaitines pamokas (14, 560 faktinių pamokų, nes mokslo metai trunka 40 savaitių).

Naujajame plane bus 342 savaitinės pamokos, 22-iesiems mažiau. Jokioje klasėje nebus daugiau kaip 36 pamokos savaitėje. Nubraukiamos net 38 savaitinės pamokos (1,520 faktinių), bet sumažėjimo lieka tik 22, kadangi 16 prideda. Tai 6 naujos savaitinės rusų kalbos ir literatūros pamokos ir 10 savaitinių pamokų, skirtų pasirinktiniams dalykams.

Rusų kalbos bei literatūros pamokų prideda po dvi kas savaitę devintoji ir dešimtoji klasė, po vieną penktoji ir vienuoliktoji.

Pasirinktinių dalykų pamokose dėstomi papildomi kursai matematikos, fizikos, chemijos, biologijos, geografijos, literatūros, meno, psichologijos ar kitų dalykų, kuriuos kurioje mokykloje yra parūpinta dėstytojų ir kuriems yra pakankamas mokinių skaičius. Likšiol tikios papildomi kursai buvo tik trijose vyriausiose klasėse, po 3 pamokas savaitėje. Dabar numatoma jų turėti ir septyntojai bei aštuntoji klasėse (atitinkančiose buvusias vidurinės mokyklos trečią ir ketvirtą klases).

Igyvendinant naują mokymo planą, reikšiai parašyti ir išleisti 18 atitinkamai pertvarkytų vadovėlių. Tad planas numatomas įgyvendinti tik palaipsniui, per šešerius metus. Istorijos dėstymas 7, 8 ir 9 klasėse jau suderintas su naujuoju planu praėjusiais mokslo metais. Šiemet jis pertvarkomas tik dešimtoji klasė, 1968 metais — vienuoliktoji, o 1969 — 4, 5 ir 6 klasėse. Kitos permainos numatomos pradėti 1968 metais, o visas persitvarkymo planas bus baigtas įgyvendinti tik 1973-74 mokslo metais.

Lietuvos istorijos kurso nėra nei senajame, nei naujajame plane. Apie Lietuvą ("LTSR") yra numatyta tik keletas užsiminimų bendrajame Rusijos ("SSSR") istorijos kurse. Ir Lietuvos geografijos dėstoma tik šiek tiek nuotrupų bendrajame Rusijos geografijos kurse. Lietuvių kalbai skiriamų pamokų skaičius lietuviškose mokyklose iš viso yra didesnis, negu rusų: 50 savaitinių (2,000 faktinių) pamokų per 11 metų. Be to, bendrajame literatūros kurse skiriamos kelios savaitinės pamokos ir lietuvių literatūros pradžios bei istorijai. Rusų kalbai ir literatūrai skiriama 40 savaitinių (1,600 faktinių) pamokų. Bet į lietuvių kalbai skirtą pamoką įskaitomas taip pat ir pats pradinis mokymas skaityti bei rašyti. Pirmame šiam mokymui iš lietuvių kalbos pamokų sąskaitos tenka 12 savaitinių (480 faktinių) pamokų, antrame — pirmą pusmetį 10, antrą 8 savaitines pamokas. Rusų kalba pradeda dėstyti antramečiams (apie 8 metų amžiaus) mokiniams. Tada lietuvių kalbai skiria jau tik

Dujos Klaipėdoj

Degamųjų dujų (iš Dašavos, Ukrainos) tiekimo vamzdžiai šį rudenį pasiekia ir Klaipėdą. Netrukus pradėti tiekti dujas žada ir Jonavoj, Naujojoj Akmenėj, Telsiuose, Kretingoj ir Palangoj. Į Vilnių dujos buvo atvestos 1961 metais.

Klaipėdos miestui dujos ne nauji. Šis miestas jų turėjo iki 1944 metų subombardavimo. (Gaminosi iš akmenų anglies). Tik dabartiniams Klaipėdos gyventojams tai visiems dujos bus nauji, kadangi gyventojų, kurių kadai čia gyveno ir, tarp kiti, naudojami taip pat ir dujomis, dabar Klaipėdoj nėra su žiburiu ieškodamas nesurastum. (E)

(E)

Praėjo ketvirtadienio vakarą Chicago "juodos jėgos" šalininkai bandė suruošti demonstraciją, bet policija juos greitai apvaino. Demonstrantams pradėjus daužyti langus, policija tuojau pradėjo areštus. Vienas paspruko į skersgatvį, bet buvo laiku sučiuptas. 11 pateko į ligoninę, o kiti į policijos nuovada. Buvo sužeisti keli policininkai.

SOVIETŲ AGENTAI BANDĖ LONDONE PAGROBTI IR IŠVEZTI JAUNĄ VYRĄ

LONDONAS. — Britanijoje policija vos per plauką išgelbėjo iš komunistų nagų jauną fiziką, kuris per prievartą buvo vėžamas į Sovietų Sąjungą. Scotland Yardo valdininkai gavo pranešimą iš praeivių, kad jaunas vyras Londono gatvėje buvo užpultas kelių civiliai apsirėdžiusių užsieniečių ir įsodintas į sovietų ambasados automobilį. Valdininkai tuoj nuskubėjo į aerodromą ir pamatė, kad keli vyrai tempia į sovietų lėktuvą Aeroflot TU-104 jauną vyrą. Policija tuoj automobiliais apstatė lėktuvą, kad jis negalėtų pakilti.

Paašikėjo, kad jaunas 25 metų vyras Vladimiras Kačenko, kuris studijavo Birminghamo universitete inžineriją, nebenerėjo grįžti į Sovietų Sąjungą. Sovietų ambasada įsakė savo tarnautojams jį prievarta išvežti. Jis jau buvo lėktuve, tačiau britų policija įsibrovė į lėktuvą ir Kučenką išvadavo. Lėktuvą kapitonas ir pilotai bandė su policija ginčytis, įvyko net susistumdymų, tačiau britai vyriškį išvadavo.

Sovietų ambasada pareiškė spaudai, kad Kučenką staigiai susirgęs ir jį reikėję skubiai vežti namo gydymui. Britai paašikino, kad išvadotas vyras atrodė apnuodytas kokiais narkotikais. Su juo pradžioje buvo sunku susikalbėti. Jis patalpintas ligoninėn, kur gydytojai bando jį atgaivinti. Manoma, kad sovietų agentai jį apnuodijo, kad jis nesipriešintų priverstinam išvežimui.

Kad ir nekokie — gavo premiją

Labai dažnas dalykas Lietuvoj — nusiskundimai parduotuvėms ir jų pareigūnų patarnavimu. Dėl suprantamų ar dažnai ir dėl visiškai nesuprantamų priežasčių parduotuvėse stinga prekių, pardavėjai nemandagūs, nerūpestingi, nesiskaito su pirkėjų pageidavimais ir t. t.

Šiomis dienomis, tačiau, nepatenkintiems suteikta ir paguoda. Maskva Lietuvos prekiautojus pripažino geriausiaisiais visoj Sov. Sągoj ir apdovanojo juos pereinamąja raudona vėliava su pilnigine premija. Vadinasi, patinka — nepatinka, bet žinokit, kad visur kitur pas mus dar blogiau... (E)

— Vilniuje išleista Antano Miškinio devynių giesmių lyrinė poema "Svajonė ir maistas" (74 psl., 8,000 egz.). Poemos tema — Julius Janonis. (E)

Požeminis miestas

Rumunų archeologai tiria vieno kreidinio kalno vidų Marfaklar'o apylinkėje. Tame kalne pastebėti grotai, gonkiniai laiptai su aiškiaus žmonių gyvenimo pėdsakais iš laikotarpio maždaug prieš 1000 metų.

Tyrimai parodė, kad tie grotai ir laiptai nėra gamtos, bet žmonių padariniai. Čia žmonės yra sau gyvenvietes pastatę kreidinio kalno viduryje. Atskiri grotai sujungti karidoriais. Kalno viduryje rastos 3 požeminės bažnyčios su altoriais, freskais ir raiziniiais. Ant sienų rasta apie 300 užrašų graikų, lotynų ir senslavių kalbomis ir daug žmonių paveikslų su bizantinio stiliaus apranga. Rasta užmasų, kuotų slėptuvių, slaptų perėjimų, ir eilė užmaskuotų spąstų, kurie turėjo gyventojus saugoti nuo nepageidaujamo aplankymo iš išorės pusės; rasta gilių šulinių, iš kurių vanduo buvo semiamas ilgesnio buvimo požemyje atvejais.

Kolkas archeologams dar nepasisekė nustatyti, kokios apylinkės privertė gyventojus statyti miestą kreidinio kalno požemyje. Nežinoma, ar toks miestas turėjo gyventojus saugoti nuo religinės praktikos trukdymo iš persekiojimų pusės, ar tas miestas buvo pastatytas požemyje apsaugai nuo karingų genčių užpuolimo iš šiaurės ar iš Pietų pusės.

KAIRAS. — Į Egiptą atvyko žinomas Amerikos negrų agitatorius Stokely Carmichael. Jis turėsias pasitarimų su vyriausybės nariais.

Wisconsin senatorius Gaylord Nelson reikalauja, kad vaistus gaminančios bendrovės imtų vienodas kainas už tuos pačius vaistus. Senatorius nustatė, kad jos nuo vienu ima didesnes kainas, o kitiems parduoda tuos pačius vaistus pigiau.

PREZIDENTO NASSERIO PADĖJĖJAS AMERIS NUSINUODIJĖ SAVO BUTE

KAIRAS. — Prieš kelias dienas rašėme apie Egipte siaučiantį terorą, suiminėjimus ir kariuomenės valymą. Dabar Egipto propagandos ministerija pranešė, kad buvęs viceprezidentas ir kariuomenės vadas, geras prezidento Nasserio draugas, feldmaršalas Abdel Hakim Amer trečiadienį nusinuodijo. Ministerija kartu praneša, kad Ameris jau anksčiau bandęs kelis kartus nusižudyti. Pirmą kartą Ameris paėmęs nuodų dar tebevykstant karui su Izraeliu, birželio 8 dieną. Kitą sykį jis bandęs nusinuodyti rugpjūčio 25 dieną, kada nepavyko jo sąmokslas nuversti Nasserį.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius C. Thantas pareiškė, kad šiaurės Vietnamas gauna iš komunistinių valstybių savanorių lakūnų, kurie skraidau su šiaurės Vietnamo lėktuvais. Manoma, kad lakūnai yra kinai.

SAIGONAS. — Komunistų artilerija Pietų Vietname apšaudė Tam Ky miestelį. Keli sviediniai pataikė į politinių kalinių kalėjimą ir užmušė 4 bei sužeidė 42 kalinius. Smarkūs mūšiai vyksta šiaurėje prie jūros.

ČIKAGA. — Šiaurinėje miesto dalyje buvo rasta nužudyta ir į negilį upę įmesta jauna 14 metų mergaitė. Policija išaiškino, kad ji vėl vakare pasiprašė nepažįstamo automobilisto pavežėti. Policija ieško raudono automobilio, kuriuo ji nuvažiavo.

MASKVA. — Sovietų vyriausybės organas "Izvestija" rašo, kad Jungtinėms Tautoms nėra ko kisti į Vietnamo konfliktą.

WASHINGTONAS. — JAV vyriausybė, kaip praneša valstybės departamento pareigūnai, nepastebėjo jokių pasikeitimų Hanojaus režimo laikyosenoj. Visos kalbos apie to režimo pasikeitimą ir taikos ieškojimą neturintios pagrindo.

HONG KONGAS. — Pabėgėliai iš komunistinės Kinijos praneša apie smarkias kovas Kwangsi provincijoje. Čia ne tik kovojama Mao Tse Tungo šalininkai prieš kultūrinės revoliucijos priešus, bet ir apylinkės ūkininkai mušasi dažnai su miestų gyventojais darbininkais.

Ramina Britanijos nepasitenkinimą

LONDONAS. — JAV valstybės departamento pasekretorius Eugene Rostovas Britanijoje bando nuraminti triukšmą, kurį sukėlė kongreso uždraudimas statyti Amerikos karo laivus Britanijoje. Rostovas, grįždamas iš kelionės po Europą, sustojo Londone, kur jis pasimatė su britų vyriausybės nariais. Amerikai rasiantį kitų būdų atsiliegti Britanijai už jos lėktuvų užsakymus Amerikoje, — pareiškė Rostovas.

Britanijos gynybos sekretorius Denis Healey paskelbė, kad JAV kongreso uždraudimas statyti Britanijoje minogaudžius nereikia, kad Britanija neperpirks Amerikos lėktuvų. Jis pareiškė, kad lėktuvų pirkimo sutartis dar tęsis 10 metų. Šiuo metu jų kaina jau dviem trečdaliais yra padengta Amerikos pirkimų Britanijoje. Amerika, be to, padėjo britams parduoti ginklą kitiems kraštams.

Vis dėlto, gynybos ministeris apgalvestavo kongreso nutarimą.

Egipte valdžios radijas paneigė pasklidusius Europoje ir arabų valstybėse gandus, jog prezidentas Nasseris vėl atsistatydinęs. Telefono-telegrafo ryšiai tarp Kairo ir užsienio buvo nutraukti. Niekas tikrai nežinojo kelias valandas, kas Egipte vyksta.

Miręs feldmaršalas Ameris išbuvo valdžios viršūnėse kelio mėnesių. Jis buvo 48 metų amžiaus. Prieš kelis metus jis vadovavo Egipto karinėms jėgoms Jemene, o vėliau tapo Egipto kariuomenės vadu.

Buvo sovietų herojus

Ameris keturis kartus važinėjo į Maskvą derėtis su sovietų vadais. Prieš trejus metus sovietų valdžia apdovanojo feldmaršalą Amerį Sovietų Sąjungos herojaus titulu.

Stebėtojai galvoja, kad šį kartą Egipto propagandistai nemeleuoja ir, galimas daktas, kad feldmaršalas tikrai nusižudė, negalėdamas pakęsti pasikeitusios padėties. Po nepavykusio suklimo prieš Nasserį, jis buvo laikomas namų arešte ir jam grėsė teismas. Egipte yra ir tokių, kurie galvoja, kad Nasserio agentai, norėdami atsikratyti "takingo žmogaus, Amerį nuvodijo. Žinia apie jo mirtį buvo paskelbta trims dienoms prasinčius, kada Ameris jau buvo palaikotas. Jis paliko žmoną ir keturis vaikus.

Žemaitijoje ieško naftos telkinių

— Gauti rezultatai rodo, kad Lietuvoje bus surasti pramoniniai naftos telkiniai. Tai tik laiko klausimas, — rašo V. Saulėnas, Lietuvoje veikiančios naftos žvalgybos ekspedijcijos vyr. geologas.

Didžiausios naftos perspektyvos esančios Žemaitijoje, — Gargždų, Plungės apylinkėse. Pradėta ieškoti taip pat ties Mažeikiais ir Nida.

Dėl Nidos esą daug smerkiančių balsų: Nėringa, kaip nepakartojamo grožio kampelis, reiki išsaugoti. Bet grėžėjai ramina, kad "vienas gręžinys Nėringai žalos nepadarys, o geologams jis duos daug vertingos medžiagos". Bet, jei rastų tekantį šaltinį, tai klausimas, koks būtų Nėringos likimas. Jį spresų Maskvoj. Juk ir lietuviai naftos ieškotojai dirba gi ne Lietuvoje, o Rusijos naftos ministerijos pavedami bei įsakinėjami.

Kybartų apylinkėse gauti gręžimų rezultatai pasirodė esą nemenk. Ten ieškojimo darbai nutraukti. Bet, sako, ieškotojai dar kartą grįšią ir į Lietuvos pietvakarius. (E)

MIAMI. — Amerikos krantus jau pasiekė uraganas Doria. Nemažai nuostolių padaryta šiaurinėje Karolinoje.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ IŠVYKA Į KANADĄ, MONTREALĮ

Lankymas Expo ir dalyvavimas Lietuvių Dienoje

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, kur priklauso lietuviai prekybininkai, pramonikai ir kiti verslininkai, jau nuo 1933 metų yra stipriai organizuoti. Turi kelis šimtus narių, veiklų valdybą, direktorius ir kitus padalinius. Ši organizacija ir sujungia bendram darbui daug Čikagos ir apylinkės pažangesnių asmenų. Jie kas mėnuo, išskyrus vasaros atostogas, daro savo susirinkimus Dariaus ir Girėno salėje, kviesdami atsilankyti į jų susirinkimus ir nemarius, svečio teisėmis.

Lietuvių Prekybos Rūmai jau atliko daug žymėtų darbų ir jiems vadovavo iki šiol visa eilė garbingų asmenų pirmininkais, arba prezidentais. Štai jų pavardės: Justin Mackiewicz, John T. Zuris, Mich. Narvid, John Kaledinskas, John Pakel, Anton J. Valonis, Aleks. G. Kumskis, St. Balzekas SR., John W. Pachankis, Anth. Rudis, Edw. Stasiukaitis, Dr. J. B. Jerome, o šimt prezidentu yra dr. Adolfas Baliūnas. Kiti jo padėjėjai: F. A. Raudonis, dr. J. B. Jerome ir P. Vilkelis. Izidinkas — A. J. Valonis ir sekretorius — Br. Gramontas. Direktoriai: St. Balzekas, J. G. Evans, R. Gregg, W. J. Kareiva, dr. F. V. Kaunas, Ch. Macke, J. W. Pachankis, Br. Shukis ir Fr. Zogas.

Lietuvių Prekybos Rūmų Public Relations pirmininku yra William J. Kareiva, Kilimo — Kud. Naumiescio. Į JAV atvykęs prieš 60 metų. Čia gražiai įsikūręs, plačiai veikęs lietuviškose organizacijose, organizavęs savo laiku skridimus į Lietuvą. Dabar yra sveikas, visuomet linksmas nuotaikas ir tvirtu zanavykiško būdo — ką nors gero padaryti savo artimui. Jisai su žmona Elena ir dukterim Marilyn gyvena 1625 W. Marquette Rd. Šitie paminti triys asmenys ilgai dirbo iki surengė ir iki smulkmenų numatė visos ilgos kelionės maršrutą, Pullman vagonų aptarnavimą, kelionę, viešbučius ir kitur reikalus, kurie pasitaiko tokių išvykų metu. Tai didelis ir sunkus darbas jiems teko atlikti, kad Lietuvių Prekybos Rūmų nutarimas surengti tokią išvyką į Kanadą būtų praktiškai įgyvendintas.

Prie šio organizavimo prisidėjo ir kiti du komiteto nariai, William Kareivos padėjėjai: John G. Evans ir Anton J. Valonis. Jie turėjo savo atskirus darbus.

Taigi, rugsėjo 1 d. Dearborn geležinkelio stotyje pradėjo rinktis ekskursantai, kurie buvo pasirengę išvykimui į Montrealį Pullman miegamuose vagonuose. Kad nepasivėlinus į tokių ilgokų kelionę, visi rinkosi laiku. Čia buvo pamiršta įprastinis pasivėlinimas, o kiekvienas skubėjo nepasikilti. Susirinko gražūs skaičius — apie 75 asmenys. Prie išvažiudami padarė kelias foto nuotraukas, gavo visus reikalingus dokumentus kelionei, pilnas instrukcijas ir gražų adresą, papuošią lietuvų ir JAV vėliavomis. (įsikisimui į kisenių). Adresas su Lietuvių Prekybos Rūmų pavadinimu, vardu bei pavarde, kad vienai kitas galėtų pažinti ir kelionėje būti daugiau organizuotas vienetas.

Greitai trys vagonai buvo pilni keleivių. Kiekvienam iš anksto buvo numatytas vagonas ir lova su Nr. Per kelias minutes buvo susirastos savo vietos, susidėti lagaminai ir pilnai pasirengta kelionei. Tai buvo devinta valanda vakaro, pagal Čikagos laiką. Lauke jau buvo tamsoka. Susipažinę su vietoje, restoranu ir pilsio

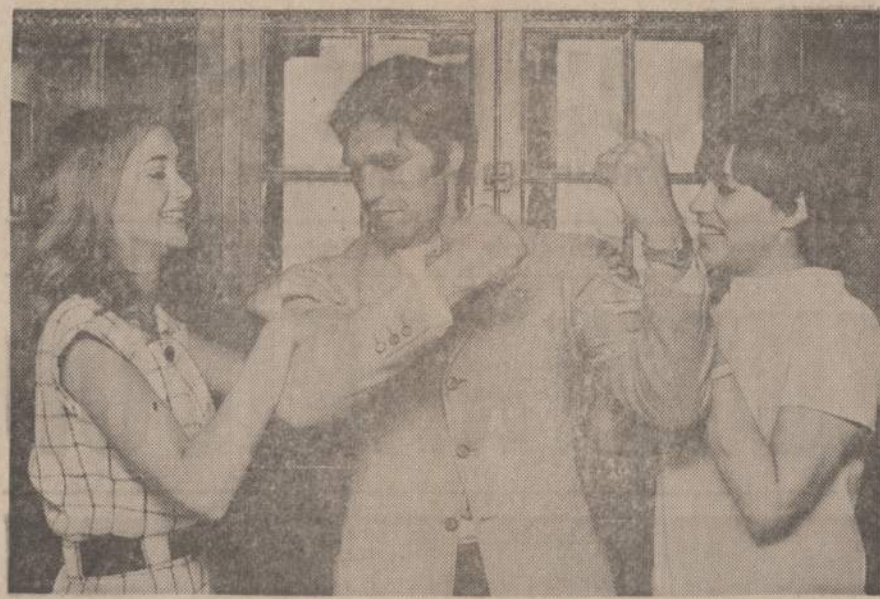
kambariu, mūsų keleiviai pasidalinė į kelias grupes. Vieni iš jų tuojau nuėjo gulti, kiti sėdo prie vakarienių, tretieji girėno kava, o mėgėjai palostę kortomis greitai sudarė savo kompaniją, visuomet įskaitant jų vadovą Don Kuraitį. O tas mūsų Vincelis Kareiva, kaip gyvas sidabras, visus aplankė, padėdavo, patarė, kaip višta savo vaikus prieš sugulant. Teiravosi ar visi laimingi, patenkinti, ar niekas neserga, gal kam ko trūksta, kas neatėku. Ir kitais reikalais, pasikalbėdavo, patarėdavo, padėdavo. Gerai padėdavo ir jo žmonelė Elena.

Traukinys pajudėjo laiku. Jis buvo labai ilgas, pilnas keleivių. Daugvagonų riedėjo pamaužu, vėliau greičiau ir pagaliau išvytė normalų bėgį. Dun dėjo ir klegėjo ratai tarp saugės kalbėdamosi. Pullmano miegamuosiuose vagonuose, kurie mums, kaip svečiams, buvo baltai ir minkštai pakloti, jautemes, tarytum būtume lyg kokiamie viešbutyje ar motelyje. Beklaudydami ratų monotonisku pasakų kietai užmigo ir miegojome, kaip pasamam namuose. Pabudome jau netolokai Toronto miesto. Teisingiau pasakius, pabudome Hamiltono apylinkėse, kur greitai buvome patikrinti muitininkų monotonisku klausimu: kur gimęs, kada gimęs, kodėl gimęs patys pridėdami savo pastabas...

Paskui buvo apsiprasimas, nusiskutimas ir pusryčiai vagono restorane. Už juos jau mokėjome grynais: kanadiškais ar amerikoniškais.

Toronte trukinys sustojo. Jį reikėjo palikti ir persėsti į kitą, kurio ejo Montrealio kryptimi. Turėjome apie valandą laiko. Ten vėl gavome tris atsikirus vagonus ir patogiai įsikūrėme, nes dar liko padaryti apie 400 mylių kelio.

Buvo dienos laikas. Per langus stebėjome Kanados žemę ir mus visą kelių lydinčių Ontarijo ežerą. Matėme tabako laukus, lietuviškus dobilus, vasarą ir eglaites, kurios priminė lyg Europos laukus. Tie laukai skyrėsi nuo amerikoniškų, ypač važiuojant į vakarus

New Yorko restorane dvi jaunos amerikietės tikrina iš Italijos atvažiuosio Nino Benvenuti raudonius. Benvenuti yra vidutinio svorio čempionas, kuris moterims gerokai patinka.

nuo Čikagos. Matėme gražių ir pavyzdinių ūkių kraštą. Kanada yra graži šalis, įdomios vietovės ir pastatai. Jūs vertingai yra aprašęs Jz. Pronskus savo kelionių reportažuose, kaip toki Kingstona su jo grožybėmis bei įdomybėmis. Miela buvo skaityti ir girdėti. Jisai plačiai buvo palietęs ir pasaulinę parodą Expo 67, todėl apie ją smulkiau toliau aš ir neminėsiu, išskyrus bendrus pavadinimus ir kitus reikalingus faktus. Taip besizvaigant ir pokalbius bevedant, greitai artėjome į Montrealį.

Reikia atsiminti, kad Darbo Dienos savaitgalio proga, vėl vienas milijonas lankytojų užplūdo parodą ir miestą. Oras pasitaikė labai gražus: šiltas, saulėtas ir jokio vėjo, kaip Čikagoje. Jų tarpe buvome ir mes ekskursantai iš Amerikos, kaip lietuviai. Iš Čikagos apie šimtinė asmenų, iš New-Yorko — kita tiek. O kur visos kitos vietovės JAV ir Kanadoje?

Iš Montrealio geležinkelio stoties visi keleiviai taxicab buvome nuvežti į nakvynių vietą: Oliver Plaza, 220 Oliver Ave., Westmont. Gavome kambarius ir apstojome, kaip būvome numatyta ir rezervuota. Mes jau buvome pasirušėję XIII Kanados Lietuvių Dienai ir Pasaulinei Expo 67, bei Montrealio miesto susipažinimui. Tas turėjo prasidėti mūsų atvykimo dieną ir šį miestą.

Dar mums važiuojant įvyko krepšinio pradžią Verdun mieste dalyje, kur žaidė Montrealio "Tauras", Toronto "Aušra" ir "Vytytis". Taipgi vyko šv.

Elenos saloje pirmasis lietuvių tautinių šokių grupių pasirodymas. Sako, kad ten susirinko keli tūkstančiai žmonių pasisiūžęti programos. Svečius pasveikimo dr. Ilona Gražytė keliomis kalbomis, pristatydamas šokių grupes. Anšros Vartų chorą, šokėjus ir orkestrą. Buvo sugiedotas Kanados himnas — "O Canada". Vėliau sudainuota: Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus, Laisvės daina — Jz. Zilevičiaus ir Vėjuželis — A. Vanagaičio. Dirg. M. Roch. Buvo pašokta malūnas ir Audėjėlė, o Londono Baltija išpildė oželį, vadov. Z. Lapinui. Choras sudainavo: Moliūš, motušė — M. Petrausko, Kurteliai soloje — Br. Janušo ir Malda už tėvyne — A. Kanausko. Vėliau Čikagos grandis išpildė Klumpakojį su medinėm klumpėm, o Hamiltono Gyvataras — Sadute, Abeji bendrai atliko — Landytinį, Sol. A. Keblui dainuojant solo ir chorui pritariant, sudainavo iš operos "Pilnai" Ūdrio dainą — V. Klovos ir Jz. Zilevičiaus dainą — Laisvės! Pabaigai buvo pašokta Aštuonytis — Hamiltono "Gyvataro" ir Toronto "Gintaro". Visos tautinių šokių grupės išpildė — Subatelė ir Kalvelis, palydint Aušros Vartų Parapijos Choru ir Tautinių šokių orkestru. Viskas užbaigta Taušos himnu.

Pirmąjį vakarą Montrealyje teko pavaziuoti naujai pastatytą pozemine traukinėlio linija, kuri čia vadinama "Metro". Ji visai nauja, moderniškai įrengta, pavyzdinai sutvarkyta, puikiai apšviesta. Bėga greitai, saugiai ir pigiai. Traukinėlis dabar važinėja kas trys minutės ir visuomet ateina pilnas keleivių, nes minios plaukia į paviljonus, kurie yra įrengti saloje. Traukinėlis praeina apačia šv. Lauryno upės ir įvažiuoja tiesiai į parodų aikštę. Juo pirmą kartą pasinaudojau, skubėdamas išgirsti sol. Virgilijū Noreiką iš Lietuvos, kuris paskutinių kartų turėjo dainuoti paviljono saloje. Su vieno vietinio lietuvio pagalba pakliuvau į koncerto salę ir girdėjau jo ir kitų dviejų bendradarbių įdomų koncertą. Visi dalyviai juo buvo patenkinti. Ta proga teko pažinti ir daugiau lietuvių, pasikalbėti, pasiklausinėti. Bet apie tai jau plačiau buvo pasisakyta spaudoje, todėl nėra reikalo daug kalbėti.

Vakare įvyko viešas susitikimas visų lietuvių, kurie tik atvyko į Montrealį. Ten buvo "Miss Lithuania" rinkimai, balius, šokiai. Vieta — Paul Sauve salėje, 6400 Pie IX Blvd. ir Beaubien gatvų kampe. Tai sporto salė, su cemento grindiniais. Šiai paskirčiai visai netiko. Įdomu, ką galvojo rengėjai, kai latakė Kanados Lietuvių Dienoj svečių atvažiuojant? Jeigu jie manė, kad čia susirinks susipažinimui apie koki 500 Lietuvių, tai jie buvo teisūs ir nebarntini. Juk sunku buvo viską pramatyti ir apskaičiuoti. O to visos susipažinimo pasekmės buvo labai liūdnos! Į šią salę susirinko pasimatyti ne keli šimtai, bet keli tūkstančiai asmenų.

ta, puikiai apšviesta. Bėga greitai, saugiai ir pigiai. Traukinėlis dabar važinėja kas trys minutės ir visuomet ateina pilnas keleivių, nes minios plaukia į paviljonus, kurie yra įrengti saloje. Traukinėlis praeina apačia šv. Lauryno upės ir įvažiuoja tiesiai į parodų aikštę. Juo pirmą kartą pasinaudojau, skubėdamas išgirsti sol. Virgilijū Noreiką iš Lietuvos, kuris paskutinių kartų turėjo dainuoti paviljono saloje. Su vieno vietinio lietuvio pagalba pakliuvau į koncerto salę ir girdėjau jo ir kitų dviejų bendradarbių įdomų koncertą. Visi dalyviai juo buvo patenkinti. Ta proga teko pažinti ir daugiau lietuvių, pasikalbėti, pasiklausinėti. Bet apie tai jau plačiau buvo pasisakyta spaudoje, todėl nėra reikalo daug kalbėti.

Brighton Park

Ponai Mary Ann ir Leonardas Malai susilaukė gražios, aštuonių svarų dukrelės. Dabar turės puikią porutę, nes jau nuo pirmiau augina kelių metų sūnelį. Auginti sveikus gerus vaikučius tėvams yra didelis džiaugsmas. Aš po nuį Malų šeimai linkiu viso ko geriausio, o ypač visiems geros sveikatos. Mūsų Draugijų Klubų veikėjas Jonas Sulca, praleidęs sunkią vidurių operaciją Sherman ligoninėje, kiek sustiprėjęs grįžo į savo namus. Jie dabar su visur važinėjasi, kaip įsimylėjusi porėlė. Jūs galima susitikti mūsų piknikuose, bei kitose viešose vietose. Jie su savo draugais svečiavosi ir Joniškiečių piknike.

Flordidiečiai Marytė ir Julius Adomaičiai, per poną Adele Adomaičią padovanojo penkine su kuriai Joniškiečių piknike buvome šauniai pavaišinti. Pagal Adomaičių pagėdavimą pavaišinta klubo valdyba, pikniko komisija ir korespondentas. Užtat mes dėkojame ponams Adomaičiams už jų geras širdis. A. Jusas

Girdėjau kad mūsų veikėja kaip kas spėjo, kad galėjo būti iki 3,000. Reikia įsivaizduoti, koks ten galėjo būti susipažinimas, balius ir patarnavimas, jei konom vietos nebuvo, jau nekaltant aipe galimybės atsistėti? Tačiau reikėjo susimokėti po \$250 ct. už įėjimą. Daugelis žmonių tuojau turėjo salę apiešti dėl vietos stokos.

Tačiau programa buvo vykdoma. Mėginta kalbėti, sveikinti ir aiskinti, bet niekas moko negirdėjo. Mėginta pristatyti žymesni svečiai, o kiti pamiršti ir visai nepaminėti. Todėl žmonių susipažinimas neįvyko. Mano nuomone taip įvyko ne dėl komiteto kaltės, bet dėl bendros padėties. Žmonių atvyko žymiai per daug ir niekur netilpo. "Miss Lithuania", iš kokių dešimt gražuolių, vistiek buvo išrinkta ir apvairikuota. Ji yra vietinė plė Kazlauskaitė. Šokiams grojo orkestras. Vaisės vyko toliau sausakiniai pilnoje salėje. Tik po dvyliktos valandos nakties dauguma žmonių pradėjo skirstytis į namus. Salėje padarė geresnė tvarka ir patarnavimas. Šokėjai galėjo normaliau pasilinksinti. Apie antrą valandą ir baigėsi šitas susipažinimo vakaras, kur teko susitikti žmonių nematyto koliaus 20-30 metų. Vieni jų buvo sutikti pirmą kartą iš Lietuvos išvykus, o kiti — stovyklinių laikų Vokietijoje ir kitur susipažinti, kurie gyvena JAV ir Kanadoje.

(Bus daugiau)

Mokslininkai mokosi kaip pagauti liežuvį

Conrad Hilton viešbutyje Chicagoj vykstantiame Amerikos Chemikų draugijos 154 metiniame suvažiavime Dr. Jack Halpern iš Monsanto tyrinėjimų korpo, Everet, Mass., pranešė, kad mokslininkai suvado chemikalą (proteiną), kurio liežuvis atskiria saldų nuo kartaus ar atbulai. Tas chemikalas izobutaris iš karvės liežuvis. Dabar energingai ieškoma daugiau chemikalų, kurie liežuviui padeda atskirti ir kitokius skonius. Esama vilties, kad tuo būdu bus galima bet kokį valgį padaryti gardžiu, kas esą būtų labai naudinga bado ir kitokiais maisto trūkumų atvejais įpratimant žmones valgyti nuojus maisto gaminius.

Liežuvyje esantieji skonio proteinais susijungę su maisto molekulėmis pakeičia tų molekulių formą ir tai atlieka proteiniai pakeičia elektros srovele, kuri nuskrudusi į galvą praneša smegenims, kad liežuvis ką tik paragavo kažką saldaus ar kartaus.

Maisto pramonė iš to atradimo jau tikisi didelių dalykų.

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

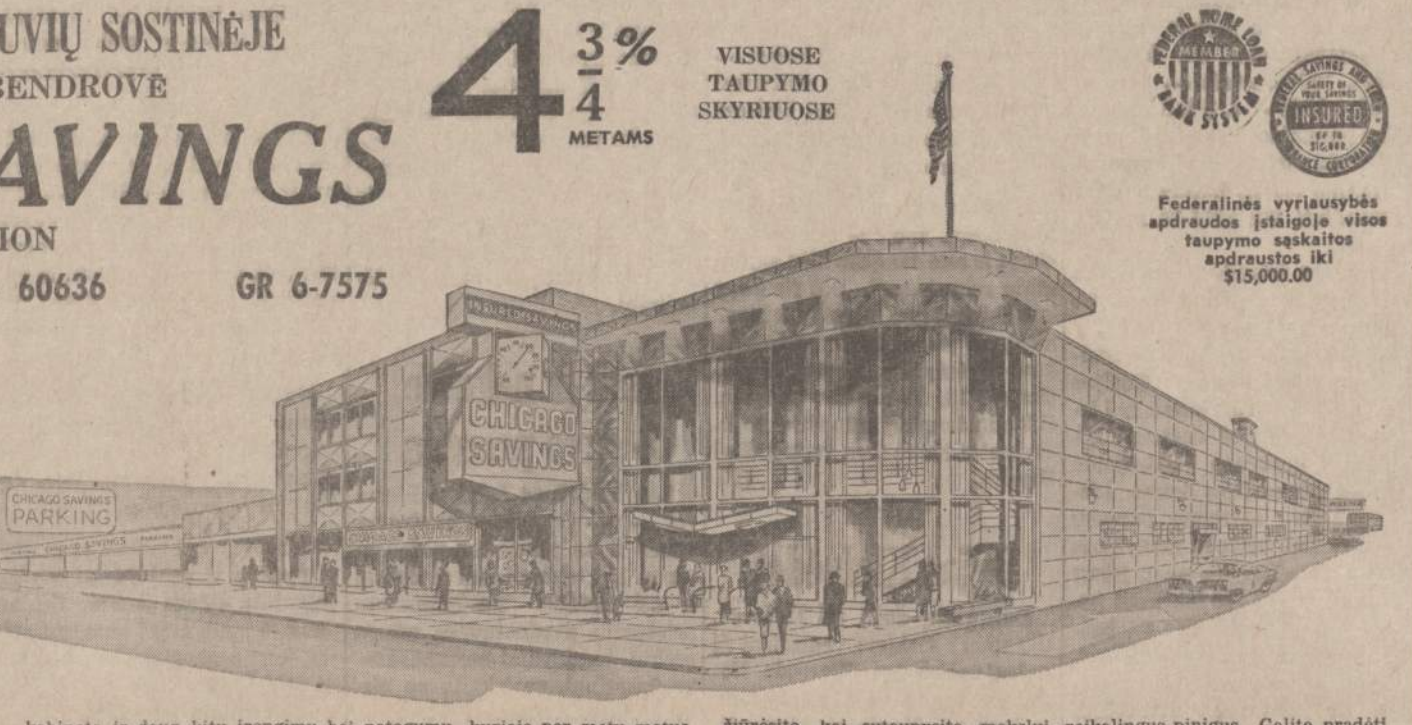
CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyvenotojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, pagalnamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiskai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pateikti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolimo Bendrovę išaugusią iki \$84.000.000,00 turto įstaigai.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypač tingai tuos, kurie dar nesate apiankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos idomiausios visoje Chicagoje.

Atsilaikę pamatysite gelėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Saitinėlį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 290 asmenų ir kuris veiktų duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veiktui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentu paveiktais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių

kabinetai ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrį, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausieji dividendai, net iki 5%/. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neap-

žūrėsite, kai sutalpsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis ir mėnesi. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslui taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyrium).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings	8. Sell and redeem U. S. Bonds	order checks. No service charge	16. Two large Free Parking Lots
2. College Bonus Savings	9. Safety Deposit Boxes	to members	17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
3. Christmas Club Savings	10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)	12. U. S. Postal Stamps Machine Service	18. Christmas party with gifts to College Bonus Members
4. Vacation Club Savings	11. Cash checks and pay all family bills with our special money	13. We sell Travelers Checks	
5. Home Mortgage Loans		14. Save-by-mail Kits	
6. Home Improvement Loans		15. Notary Public Service	
7. All Types of Insurance			

PATOGIOS VALANDOS:		
MONDAY	12:00 P.M. —	8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. —	4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day	
THURSDAY	9:00 A.M. —	8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. —	8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. —	12:30 P.M.

JUOZAS STROLIA

LAISKAI IS KELIONES

Mieli prieteliai ir prietelkos,

Kartais vienas, o kartais su-
sigavęs palydovą arba palydovę,
dar vis tebevaikščioju po sau-
lėtąją Barceloną. Tačiau ar vie-
nas žingsniuojau (ar su palydo-
vu) — nuo to nežinoma kiek nepasi-
daro vėsiu. Saulė kaitina kas-
kart vis karščiau. Po vėsios Vo-
kietijos, rodos, kad Ispanijos
saulė yra daug karštesnė ir
daugiau varginanti. Smagiausia
būtų pradėti vaikščiojimus vaka-
rais, bet tuo laiku visos reikalin-
gos įstaigos būna uždarytos, tad
tenka prisitaikyti prie esamos
tvarkos ir prakaituoti dienos me-
to valandomis.

Nežiūrint karštų saulės spin-
dulių, per tą laiką aplankiau
Barcelonos senamiesčio gatvėse
Baros Nuevos ir Paja ir skers-
gatviuose keletą senų knygų an-
tikvariatų ir kitokių senienų
krautuvų. O naujamiestyje, Calle
del Bruch 110, šiandien suradau
municipalinį muzikos muziejų,
kuriame gausu įvairiausių seno-
vės muzikos instrumentų ispaniš-
kos ir kitų kraštų kilmės. Šiame
muziejuje yra taip pat labai
daug ispanų kompozitorių rank-
raščių, senų muzikos leidinių
net iš 14-15 šimtmečių, laišku ir
įvairiausių susirašinėjimų. Tarp
kitų muzikos instrumentų, čia
užtikau instrumentą, kuris Lie-
tuvos Aukštaitijoje yra laikoma
lietuvišku muzikos instru-
mentu ir vadinamas Labanorų
dūda. Iš tikrųjų, tai yra tarp-
tautinis instrumentas, Vokiet-
ijoje vadinamas Dudelsack arba
Sackpfeife, Prancūzijoje — mu-
sette, Anglijoje — bagpipe, o
Italijoje — piva ir zampogna.

Šiame muziejuje yra sukrau-
ta daug įdomios muzikinės-isto-
rinės medžiagos, siekiančios ara-
bų valdymo laikus, kada būna žy-
mių arabų muzikos mokslininkų,
kaip pvz. Al-Farabi, Ziryab ir
kitų. Bet tokia grynai specifinė
muzikologijos sritis medžiaga
jau išena iš bendrinės dienraš-
čio skaitytojams skiriamos me-
džiagos ribų.

Vėliau su panele Anneliese ap-
lankiau senamiestyje ant Calle de
Moncada, 15 Picasso muziejų.
Čia yra daug kas iš jo ankstyvo-
sios kūrybos. Tai dar visai ne-
moderniški natūrmortai ir kiti
realistiški paveikslai, kokių pa-
saulyje yra daug. Toliau matyti
kaip jo kūryba sparčiai krypta
į kraštutinį modernizmą, kurio
ant drobės — turiu prisipažinti
— aš nebesuprantu ir visai ne-
galiu vertinti. Tegaliu pasakyti,
kad tas ar kitas kūrinys man
patinka arba nepatinka. Nedau-
giau.

Muziejuje užtikame daug Pi-
casso paveikslų, iš kurių vyti-
ti, kad jis — tikras ispanas. Vi-
sa eilė jo paveikslų yra sukurti
iš Ispanijos bulių kautynių
srities. Yra net vienas paveikslas,
kuriame pats Picasso, at-
vaizduotas vienas trumpučiais
apatiniais baltiniais apšvilais,
rankose laiko išskleistą mulietą
(raudoną drobę buliui erzin-
ti) ir stovi tokioje pozicijoje, tarytum
bulius jau čia pat pultų į rau-
doną jo skarmalą.

Bevaikščiodami po paveikslų
galerijas ir sustodami pas smul-
kius šio meno kūrinių pirklius,
vienoje vietoje užėjome paveikslą,
vaizduojantį Kristų ant kry-
žiaus, kuris įkastas bulių kauty-
nių arenoje. Atokiau nuo kry-
žiaus matosi buliaus apverstas
pikadoras, gulęs su arkliu ir,
kaip ten pat esamoji legenda sa-
ko, persigandęs šaukiąs Kristaus
pagalbos. Kristaus kojos ir kai-
rė ranka tebėra prikaltos prie
kryžiaus, bet atsipalaidavusioje
dešinėje rankoje jau laiko rau-
doną drobę (mulietą) ir tuo
būdu, kaip aktyvus bulių kau-
tynių dalyvis, nuvilioja įtūžusį
bulių nuo apverstojo raitelio —
pikadoro.

Tai yra ispanų tautai būdin-
gi reiškiniai ir vaizdai. Bežiū-
rint į tuos paveikslus, mintys ne-
normomis nuklysta kažkur į praei-
tį ir iškelia iš ten kitus, anks-

čiau matytus, panašius vaizdus
ir išgyventus išpūdžius, kada ir
kitos tautos ir rasės Kristaus ar-
ba Dievo vardą stengdavosi mo-
bilizuoti į savo pusę ir panauo-
doti juos savo grobuoniškiems
ir kruviniems darbams pateisin-
ti.

Šia proga prisimena per Lietu-
vos žemę perėjęs rusų-vokiečių
arba Pirmasis Pasaulis Karas
1914—1918 m., kada rusai į Die-
vą šaukdavosi, giedodami savo
malda „Gospodi, sochrani našu
jedinuju nedielimuju Rossiju...“
(Viespatie, užlaikyk mūsų vie-
ninaig nedaloma Rusija...), o ru-
sų priešai vokiečiai ant savo pil-
vų (ant diržų sagčių) nešioda-
vo stambiomis raidėmis įspaustu-
s išdidžius užrašus „Gott mit
uns“ (Dievas su mumis). Ta-
čiau, nežiūrint į tai, nė viena
pusė karo nelaimėjo, o laimėjo
visiški bedieviai: Trockis, Leni-
nas ir Stalinas, kurie sukūrė
taip pat vieninaig nedaloma, bet
jau kitokią, Rusiją.

Vakar, vaikščiodamas netoli
operos, ant Kapucinų gatvės
grandinio mačiau ištįsą ispani-
šką laikraštį su didele nuo-
trauka, kurioje parodyta kaip vie-
no grobiamo ir deginamo JAV-
bių miesto negrai buvo juodai
nutepe baltos Kristaus stovyk-
los veidą ir, šaukdami, kad Kris-
tus buvęs juodas, įtraukė jį į
kruvinų rasinių raiščių sukūrį
savo pusėn.

Taip išėina, kad jau nuo am-
žių kiekviena tauta ir rasė vis
stengiasi turėti Dievą savo pu-
sėje, ar bent jį matyti tokį, ko-
kiais jie patys save laiko.

Iš vaikystės dienų dar prisim-
ena į mūsų šeimą iš kažkur at-
klydusios lenkiškos maldaknygės,
kuriose prieš pat knygos
antraštę būdavo paveikslėlis su
užrašu apačioje: „Chrystus do-
bry pasterz“ (Kristus — geras
ganytojas). Tame paveikslėlyje
Kristus būdavo pavaizduotas ne
kaip paprastas piemu, bet kaip
ponaitis su nendrine lenkta laz-
dute ir su derby-skyrbėle (kuri
tais laikais būdavo vadinama
„kateloku“), ant pečių nešas su-
rastąją paklydusių avių.

Dabar tai prisiminus, reikia
tik stebėtis, kad lenkai, nacio-
nalizavę katalikų tikybą (Kato-
licka wiara jest polska wiara),
ant Kristaus skrybėlės arba kur
nors ant krūtinės dar nebuvo
prisegę savo baltojo erelio. Tai
būtų parodė, kad tas frančiškasis
Kristus, iš tikrųjų tik vieniems
lenkams tepriklauso ir kad katali-
kų tikėjimas yra tik vienos len-
kų tautos monopolis.

Natūralus, civilizacijos nesu-
gadintas, lietuvis, ar jis šio kas
ar kitokias pareigas savo tau-
tai atlikinėjo, už savo kaimynis
visuomet buvo daug šaltinesnis
ir nuosirdesnis. Net savo bandą
ganydamas lietuviškas piemu-
nukas, paklaustas syki ką jis
darytų karaliū tapęs, nė akim
nesumirškčiojėjęs, atsakė:
— Raitas ganyčiau.

Vadinasi, nei poniško, nei ka-
rališko pasipūtimo, nei savo bizi-
no sumaišymo su šventenybėm.
Vystant beveik tą pačią min-
tį truputį toliau, jos užbaigai
prisiminiau vakarykštį pasikal-
bėjimą su Kapucinų gatvės kny-
gyrų ir laikraščių parduotuve-
budeninku, išsiskleidusiu visą sa-
vo periodinę spaudą tiesiog ant
gatvės grindinio. Kai aš ilgai
žiūrėjau į tuos laikraščius, no-
rėdamas akimis surasti vieną
užsienio laikraštį, tai patyrimo
turįs parduovėjas pusiau juokais,
pusiau rimtai labai praktiškai
man patarė:

— Jei norite greit surasti JAV
spaudą, tai stebėkite kur pirma-
nis puslapyje telpa didelis kurio
nors žmonių žudiko, bankų plėši-
ko arba prievartautojo paveikslas
arba kur didelėmis raidėmis
pirmoj eilutėj po visą pasaulį iš-
garbinamas jo vardas, tai žino-
kite, kad tai JAV-bėse leidžia-
mas laikraštis. Priesingai. Jei

Lietuvos Moterų Globos Komiteto revizijos komisija nepriklausomoje Lietu-
voje. Iš kairės į dešinę: a. a. Julija Šumnauškaitė-Smulkštienė, J. Oskinaite
ir J. Šileikaitė.

Šviesiam Julijos Šmulkštienės atminimui

“Like the dew on the moun-
tain,
Like the foam on the river,
Like the bubble on the foun-
tain,
Thou art gone, and for-
ever.” Walter Scott.

Tokias gražias palygini-
mais didis rašytojas vaiz-
duoja žmogaus gyvybės ir vi-
sos jo buities trapumą. Palygi-
nus žmogaus gyvenimo ilgį su
visa amžinybe, šie jo žodžiai
gal ir tinka, bet vis dėlto dau-
gumas žmonių ir šiame pasauli-
nyje palieka didesnius pėsda-
kus negu kalno rasa ar upės
puta, ypačgi tie, kurie ne vien
sau gyvena. Kai kurių jų dar-
bai ir atminimas išlieka net
tūkstančius metų.

Štai atsimenam maždaug
prieš pusterčio tūkstančio me-
tų graikų išminciniaus Epikuro
pasakytus žodžius: “Tai, kas
yra laikoma pačia baisiausia
blygybe, mirtis, mums yra nie-
kis, nes, kol mes egzistuojam,
nėra mirties, o kai ji ateina,
mes jau nebeegzistuojam.” O
nesenų laikų linksmasis ame-
rikiečių išmincinus Markas
Twainas kartą yra gana liūdnai
nukalbėjęs, sakydamas,
kad kiekvienas, kas jis bebūtų,
kuris pakankamai ilgai gy-
veno, kad pažintų kas ir koks
iš tikrųjų yra gyvenimas, tu-
ris būti dėkingas didžiajam
žmonių giminės geradariui
Adamui, nes jis atnešė mirtį
į pasaulį.

Šių vyrų žodžiai gal ir pa-
guodžia mus liūdną valandą,
kai laidojam kurį nors brangų
asmenį arba kai prisimenam
anksčiau mirusius. Juo labiau,
kai žinom, kad mus visus kar-
tą aplankys ta dažniausiai ne-
laukiama juoda viesnia ir čia
lėra tik laiko klausimas.

pirmame puslapyje pamatysite
matadoro (bulių žudiko) nuo-
trauką arba didelėmis raidėmis
išreklamotą nudurtojo buliaus
vardą, tai bus Ispanijos laikraš-
tis.

— Aš ieškau Vokietijos spau-
dos, — sakau jam.
— Tuomet žiūrėkite kur pir-
mame puslapyje telpa už nacizmą
pakeisto politiko vardas ar už
neteisingą ligos diagnozės nu-
statymą bei jaunų savo pacien-
čių prievartavimą teisiamo dak-
taro atvaizdas, tai bus Vokietijos
spauda.

Nors su tuo nevisai ir tegalima
būti sutikti, bet daug kas ta-
me yra ir teisybės. Mes galime
tik džiaugtis, kad mūsų lietu-
viškoji vienokios ar kitokios pa-
kraipos spauda panašų rėkian-
čių sensacijų nei anksčiau nei da-
bar į pirmąją vietą nededa ir ne-
sigėrėja nusikaltėlių darbais.

O dabar, po visų šių nuobod-
žių valandų ir ilgų karštos sau-
lės spindulių paveiktų mano kal-
bų ir samprotavimų, į kuriuos
tamstos, net ir norėdami, nega-
lita dabartiniu metu atsikirsti,
aš esu pasirengęs savo pegaso
jienas apsukti priešinga krypti-
mi ir per tuos pačius visų nuva-
žinėtus kalnus ir daubus grįžti
atgal patikrinti ar daug kas per
tą laiką bus pasikeitę.

O gal iš viso niekas nepasikei-
tė, išskyrus, tarytum atsijau-
ninti įsigeidusį Siegfriedą Im-
merselbę, tiktai mane patį?
Tad ligi pasimatymo naujoje
padangėje! (B. d.)

Tokios liūdnos mintys brau-
niasi į galvą, prisiminus a. a.
Juliją Šmulkštienę, nuo kurios
mirties neseniai sukako pen-
keri metai. Ne vien tik savo
šeimos ir giminių, bet ir visų
jų artimiaus pažinusių atminu-
tyje ji yra palikusi gilius ir
šviesius pėdsakus, kaip lietu-
vė, motina ir moteris. Tai bu-
vo didelės inteligencijos, nei-
paprastai taktiška ir pareigū-
nė asmenybė. Norėjusi, kad
jū daugiau lietuvių moterų
gal ir tinka, bet vis dėlto dau-
gumas žmonių ir šiame pasauli-
nyje palieka didesnius pėsda-
kus negu kalno rasa ar upės
puta, ypačgi tie, kurie ne vien
sau gyvena. Kai kurių jų dar-
bai ir atminimas išlieka net
tūkstančius metų.

Julija Šmulkštienė, pagal mer-
gaitės pavardę Šumnauškai-
tė, buvo gimusi 1904 m. spalio
23 d. Rygoje, Latvijoje. Jos tė-
vai ten buvo atsikėlė iš Šiau-
rinės Lietuvos. Ryga tuomet
buvo didžiulis lietuvių tauti-
nės ir kultūrinės veiklos cen-
tras, nes ten buvo susispietusį
bene viena iš didžiausių už
Lietuvos ribų lietuvių koloni-
ją. Jos motina, likusi našlė su
jaunamete dukrele Malvina
Misūnaitė, antrą kartą ištekė-
jo už Motiejaus Šumnauško ir
dar susilaukė trijų dukrelių:
Magdalenos, Julijos ir Antani-
nos.

Šioms trims sesutėms paū-
gėjus, vyresnioji Malvina su-
teikė joms pirmuosius moks-
lo diegus, o vėliau rūpinosi
tinkamu jų išmokslinimu, pati
būdamą ilgametė Rygos lietu-
vių pradžios mokyklos vedė-
ja. Ir dabar ji dar tebėgvena
Rygoje. 1915 m. frontui ir vo-
kiečių armijai artėjant prie
Rygos, visos pasitraukė į Ru-
sijos gilumą ir, atsidurusios
Voronėje, lankė ten lietuvių
Martyno Yčo mergaiečių gim-
naziją. Bet jau 1917 m. paba-
igoje jos vėl grįžo į Rygą ir ten
tesė mokslą, o vėliau visos trys
viena po kitos persikėlė į Ne-
priklausomą Lietuvą, į Kauną.

Baigus Rygos Marijos mer-
gaiečių gimnaziją, Julija dar
ketverius metus studijavo eko-
nominis mokslus Rygos uni-
versitete ir duėjus metų ang-
lų kalbą Rygos anglų kalbos
institute. Ji gerai mokėjo visą
eilę svetimų kalbų: latvių, ru-
sų, anglų ir vokiečių. Tačiau
vien tik mokslas domino
Juliją, bet ir kultūrinis beivi-

suomeninis lietuvių jaunimo
veikimas. Voronėje ir Rygoj
ji veikė moksleivių organiza-
cijoje, o ypač Rygos lietuvių
jaunimo “Rūtes” draugijoje,
kurios ji eilę metų buvo sek-
retorė ir išdėmė.

1923 m. rudenį persikėlusį
gyventi į Kauną, ji kurį laiką
dirbo Lietuvos Kooperatyvų
Sąjungoj kaip anglų kalbos
korespondentė, o vėliau buvo
kooperatinio laikraščio “Dar-
bas” administratorė. Tuomet
ji išvertė apie Suomijos varto-
tojų kooperatyvus iš latvių
kalbos knygėlę, kurią išleido
Lietuvos Kooperatyvų Taryba.
1927 m. sukursi šeimą su adv.
Liūdu Šmulksčiu, ji visą lai-
ką Lietuvoj gyvendama buvo
aktivi Moterų Globos Komite-
to, kuris turėjo didžiules vaikų
prieglaudas su amatų mo-
kyklomis, ir Lietuvių — Lat-
vių vienybės draugijos veike-
ja.

1944 m. vasarą, panašiai kaip
ir 1915 m., vėl visos trys Šum-
nauškaitės antrą kartą savo
gyvenime pasidarė pabėgėle-
mis — tremtinėmis, tačiau da-
bar jos jau visos turėjo šei-
mas. Magdalena buvo ištekė-
jusi už žinomo kooperatininko
ir Steigiamojo Seimo nario bei
socialdemokratų veikėjo Jono
Pakalkos. Ji mirė 1949 m. New
Yorko. O Antanina, Kaune iš-
tekėjusi už adv. A. Oslapo, da-
bar tebėgvena New Yorke.
Šį kartą joms teko bėgti jau į
Vakarų nuo artėjančio fronto
ir nuo atslenkančio rusiško-
jo bolševizmo.

Karo sukuryje Šmulksčiams
teko Vokietijoje gyventi dauge-
lyje vietų, bet jau po karo
kiek pastoviau apsigyveno piet-
vakarių Vokietijoje, Wueterber-
go miestely Pfullingene, kur
buvo išikūres mūsų Vlikas ir
L. Šmulkštys buvo jo nury-
s. Ten Šmulksčių butas buvo vir-
tes lyg kokių viešbučių, nes
įvairiausiai reikalais lankyto-
jų Vlike ir visokiausiose kon-
ferencijose niekuomet netru-
ko. Didelį Julijos Šmulkštie-
nės vaišingumą tuomet yra
patyrę daugelis lietuvių. Nors
buvo sunkūs laikai ir visko
truko, tačiau kažkaip ir kažin
iš kur Julija Šmulkštienė vi-
suomet subėgdavo visus sve-
čius social ir skaniai pavaišin-
ti. Ir šiuos žodžius rašančiam
daugelį kartų teko patirti tą
jos vaišingumą. O keletą as-
menų, kaip a. a. Kiprą Bielįnį
ir Br. Bieliuką, ji panašiai glo-
bojo beveik visą jų Vokietijoje
išgyventa laiką.

1949 m. liepos mėn. atvykusi
į Čikagą J. Šmulkštienė ilgesnį
laiką išdirbo Spiegel Co. bu-
halterijoje. Tuo savo darbu ji
prisidėjo išmoksinti du su-
nokus, kurių vienas dabar yra
profesorius, o kitas — elektro-
inžinierius. Čia gyvendama Ju-
lija buvo Lietuvių Bendruome-
nės, Balfė, S.L.A. Vasario 16 d.
gimnazijai remti būrelis ir ki-
tų organizacijų narė.
J. Šmulkštienė mirė Čikago-

je 1962 m. rugpjūčio 20 d. nuo
vidurių vėžio, nesulaukusi pil-
nių 58 metų. Toji ilga ją kanki-
no eilę paskutiniųjų gyvenimo
metų, tačiau ji turėjo tiek
valios ir stiprybės, kad nei ar-
tūnesnių jos pažįstami neįtar-
davo, kad ji tokia didelė ligo-
nė. Visuomet ji atrodė gerai
nusiteikusi, maloni ir šnėki,
lyg būtų sveikusia. Skundī-
mais ar pasakojimais apie sa-
vo kančias, ką taip dažnai
mėgsta daugelis kitų žmonių,
ji niekuomet nenorėdavo ga-
dinti ją aplankiusių svečių
nuotaikos.

Jau nuo jaunystės metų pa-
mėgusi muziką ir dainą, pati
moksleivių orkestruose daly-
vavusi, vėliau Rygoj eilę me-
tų mokiusis skambinti piani-
nu, Julija Šmulkštienė iki pat
savo mirties išliko didelė mu-
zyklois, ir Lietuvos — Lat-
vių vienybės draugijos veike-
ja.

Baigdamas šiuos prisimini-
mus apie a. a. J. Šmulkštienę,
vėl noriu grįžti prie pradžios
paciutuoto W. Scotto posmo,
ypačgi prie tų dviejų trumpų
paskutinių žodelyčių — for-
ever! Juk kiekvienas žmogus
yra visai savotiškas, nepasi-
kartojantis unikalumas. Biljo-
nai žmonių yra gyvenę praei-
tyje, milijonai gyvena dabar ir
daugiau milijonų gyvens atei-
tyje, bet jau tokios antros Ju-
lijos Šmulkštienės niekuomet

nebebus, kaip ir kiekvienas
inšų neturėjoms ir neturėsim
antrininkų, kurių ir fizinė iš-
vaizda ir dvasinis pasaulis bū-
tų lygiai toks pat. Nebent tek-
tų tikėti Indų ir kitų tautų le-
gendomis apie visų lauką pasi-
kartojančius įsikūnijimus. Tad
tuo atžvilgiu kiekviena miršis
yra nuostolis tautai, ypačgi kai
mirtis per anksti pakerta di-
džių ir vertingų asmenybę.

Bičiulis

Iš jų sijosų jas pažinsite

Iš Vatikano pranešama, kad
Rymo katalikų bažnyčios gal-
va pasmerkė moterų “mini-si-
jonus”. Iš popiežiaus tos mo-
tery, kurių keliai pliki, pala-
minimo nebegaus.

Katalikams moterims reika-
lią sugadinusi aktorė Claudia
Cardinale, kuri gegužės 6 d.
audiencijoje pas popiežių pa-
sirodė su sijosnėmis daugiau
kaip keturi nykščiai aukščiau
kelių. Nors aktolei bučiuojant
popiežiaus žiedą, jis nudavė
jos sijosno nemato, tačiau po
keturių dienų Vatikano ofi-
ciosas parašė straipsnį, pas-
merkdamas “mini-sjonus” ir
tokius sijosnos nešiojančias mo-
teris pavadindamas “besme-
genėmis”. Vatikano gvardijai
ir pareigūnams duotas įsaky-
mas žiūrėti, kad “besmegenės”
neprasiskverbtų.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
“NAUJIENOSE” — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE
— TAD GARSINKIS IR TU.

VISIEMS NARIAMS
Cardinal Life Insurance Association
(Anksčiau vadinama Čikagos Lietuvių Laidojimo Draugija)
Šiuo pranešame, kad nuo šių metų rugsėjo mėn. 1 dienos ofiso,
esancio 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill., nebeturėsime.
Visi mokesčiai nuo tos dienos turi būti siunčiami į Springfield,
Ill., Post Office Box 721, Springfield, Illinois 62703.
Mokesčių pranešimai bus siunčiami prieš pasibaigimo laiką iš
Springfieldo, Illinois, pažymint jų mokėjimo terminą.
Nuo šio laiko Cardinal Life Insurance Draugija nepriims mėne-
sinių mokesčių, bet reikalauja, kad visi nariai mokėtų kas 3 mėn.,
kas pusmetį ar kas metus.
Dėl informacijų prašau rašyti tiesiog į
CARDINAL LIFE INSURANCE ASSOCIATION,
Post Office Box 721, Springfield, Illinois 62703
HAROLD SANDERSON, Prezidentas

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų
4 3/4% **5 1/4%**
on savings accounts **NUO SAUSIO 1 D., 1967**
an investment bonus
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli butai - apdruostas kraustyto frankai
Jūsų metų patirtimas - Jūsų išsivystęs pataravimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 N. 69th Chicago 36, Tel. Holbrook 5-9209

INVEST IN UNIVEST

PELINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Nuo spalio 1 dienos mokame **4 3/4%** metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.
Phone HAYmarket 1-3070

Terminuoti santaupy lakšai (certificates) neša 5 1/4%.

Universal Investment Share Account

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$16.00
pusi metų	\$8.50
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$1.50
Kitoje JAV vietoje ir Kanadoje	
metams	\$14.00
pusi metų	\$7.50
trims mėnesiams	\$4.00
vienam mėnesiui	\$1.50
Užsieniuose	
metams	\$18.00
pusi metų	\$10.00
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Mokytojų "maistavimo" priežastis

Vadinamasis "mokytojų maistas" palietė kelias valstijas ir didžiulius miestus, kur mokyklinio amžiaus vaikų skaičius siekia šimtus tūkstančių. Kadangi nutraukimas mokslo (tiksliau — nepraėjimas mokslo metų) yra labai opus dalykas, tai aipe mokytojų "maistą" (atseit, streikus) labai daug kalbama.

Bendrai imant, vyrauja nuomonė, kad mokytojų pasirinktas kelias nėra pateisinamas, nežiūrint to, kad kai kurie jų reikalavimai ir yra pagrįsti. Sakysime, reikalavimas didesnio atlyginimo.

Yra gerai žinomas faktas, kad mokytojų algos, palyginus su kitų profesijų ir kvalifikuotų asmenų uždarbiais, nėra pavydėtinos. Ypač tos algos buvo žemos praityje, prieš kelias dešimtis metų.

Tiesa, per paskutiniuosius keliolika metų mokytojų algos pradėjo labiau kilti, negu kitų darbininkų uždarbiai. Bet tai tik nuosimėiais skaičiuojant. Pavyzdžiui, prieš dvidešimt metų pradžios ir aukštesniųjų mokyklų metinis algos vidurkis buvo 2,254. Prieš dešimt metų (1957 m.) tas vidurkis pasiekė iki \$4,350, o šiais metais jau pasiekė \$7,119. Vadinasi, kiekvienais metais mokytojo alga padidėjo maždaug \$277, arba penkiais nuosimėiais.

Tokių algų didėjimu (žinoma, nuosimėiais skaitant) ir per tiek metų mokytojai, rodosi, turėtų būti patenkinti. Tačiau reikia turėti galvoje vieną labai svarbų dalyką: mokytojams algos pradėta kelti tada, kai tos algos, palyginus su kitų profesijų ir kvalifikuotų darbininkų uždarbiais, buvo gana žemos. Dėlei to atlyginimas mokytojams ir dabar tebėra mažesnis, negu daugelio kitų darbininkų.

Mokytojai jaučiasi, kad jų darbas yra atsakingas, — daug atsakingesnis ir svarbesnis negu tų, kurių uždarbiai, palyginus su jų, yra žymiai didesni. Sakysime, vos baigęs sąskaitomybės ar prekybos mokslus asmuo per metus, vidutiniškai imant, gauna per septynis tūkstančius dolerių, tuo tarpu mokytojas, pradėdamas savo karjerą, turi pasitenkinti penkiais tūkstančiais ir pusantru šimtu.

Tai nemažas skirtumas. Ir tas skirtumas (o kai kuriais atvejais dar didesnis) pasireiškia mokytojų algas palyginus su kitų profesijų žmonių algomis.

Akivaizdoje tų faktų negalima smerkti mokytojų, kad jie reikalauja didesnio atlyginimo. Dėl to reikalavimo priekaištų jiems ir nedaroma. Smerkiami jie už pasirinkimą priemonių savo tikslams atsielti.

Pateisinamos tos priemonės, ar nepateisinamos, tai klausimas, kuris kelia daug ginčų ir nėra lengvai išpre-

LIETUVA PRIEŠ 300 METŲ

Siemet suėjo 300 metų nuo pirmosios maskolių invazijos ir Lietuvos išsivadavimo

Šiomis dienomis Naujienų atkarpoje bus perspausdinta Prof. Dr. Vandos Sruogienės Lietuvos Istorijos 1588-1668 metų laikotarpio santrauka.

Kiekviena proga giedame Lietuvos himno žodžius, kad "iš pračities tavo sūnūs te stiprybę semia", kartais pamiršdami, kad stiprybės šioje tamsioje mūsų tautos epochoje labai daug galime pasiseimti iš savo tautos istorijos.

Viena tokia yra mūsų žymios istorikės Prof. Dr. Vandos Daugirdaitės — Sruogienės parašyta ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos 1956 metais išleista arti tūkstančio puslapių "Lietuvos Istorija. Lietuva Anzių Sūkury", kuri turėtų būti kiekvieno lietuviu antstalinė knyga, kiekvienos šeimos skaitoma kaip kai kurių yra skaitoma biblija.

Pirmasis Lietuvos liūdnamis periodas ne staiga atėjo, o klostėsi jau per keletą dešimtmečių, greit po Gediminaičių dinastijos pasibaigimo 1572 metais ir dar po dešimtmečio (1576-1596) tauraus didž. kunigaikščio Stepono Batoro viešpatavimo.

Tas 80 (1588-1668) metų periodas apima knygos VII dalies išties skyrį bendrai pavadinimą "Lietuvos valstybės silpnėjimas. Pragaštingi Vazų dinastijos valdymo laikai", iki "Maskolių įsiveržimo į Lietuvą 1655 metais ir maskolių išvykimo 1967 metais".

Bendrai Lietuvos ir lietuvių tautos istorija yra gana dramatiška ir ją istorikė tiek gyvai ir vaizdžiai atpasakoja, kad skaitydamas jautiesi tarant su savo tauta drauge gyvenęs prieš 300 metų ir su ja skausmais ir džiaugsmiais, ne-

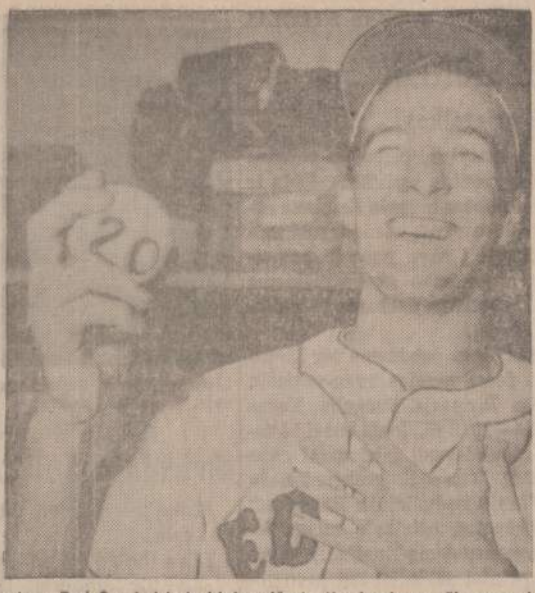
džiamas. Tačiau mokytojų vadinamasis "maistas" atkreipė visuomenės dėmesį į vieną labai skaudų Amerikos negalavimą, susijusį su švietimo reikalais. O tas negalavimas — tai nesirūpinimas mokytojų būkle.

Mokytojų trūkumas yra didžiausias. Skelbiama, jog reikėtų dar apie 170,000 mokytojų pradžios ir aukštesniosioms mokykloms, kad ten darbas būtų tinkamai atliekamas. Toje pat Chicagoje ir per radiją ir kitais būdais garsinama, kad tiek viešosioms, tiek papaprinėms mokykloms reikalingi yra mokytojai.

Kodėl pasireiškė tas trūkumas?

Į tą klausimą atsakymas tėra vienas: neatsiranda pakankamai kandidatų, kuriuos vilotų mokytojų profesija. O kandidatų neatsiranda dėl to, jog iki šiol nepasirūpinta pagerinti jų padėtį tiek, kad jie nesušildintų kitomis profesijomis, kur atlyginimas yra didesnis ir darbo sąlygos geresnės.

Tad kalbant apie mokytojų "maistavimą" pravartu turėti galvoje mokytojų padėtį bei nepakankamą susirūpinimą tą padėtį pagerinti.

Bostono Red Sox beisbolo klubo pičeris Jim Lonberg, ši sezoną laimėjęs jau 20 rungtynių.

jus triumfališkai įvažiavo į Gedimino sostinę ir apsisakė didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Maskolai siautėjo, žudė, plėšė, ką tik sugrobė vežesį į Maskvą — aukšą, sidabrą, brangenybes, baldus, paveikslus, karietas, pilių marmurą, skaptuotas duris, auksinius bažnyčių stogus... Sudegino miestą vien kamianį stūksojo, iškilę iš pelenų...

Maskoliai užėmė ir Kauną, Gardiną. Visa pietryčių Lietuva buvo nusiaubta. Žuvo per šimtmečius ramiai žmonių krauti turtai, archyvai, paminklai. Ilgam krašte ūkis apmirė, žuvo kultūra, žmonės vargė paskendo, baudžiava sunkia našta prislėgė sugriautus kamius.

Keletą metų Lietuva kentėjo tą pirmąją maskolių okupaciją. Bet vis dėlto ji dar prisikėlė.

Pats kunigaikštis Boguslavas Radvila savo autobiografijoje parašęs, kaip gudriai jam pavyko maskolius iš sostinės Vilniaus išvartyti:

"Pati Maskva pripažino, kad taip greitai ekspedicijos priešais buvo mano žmonių atvykimas prie Vilniaus, nes mano atvykimo į Vilnių išvaikare, eidamas nuo Verkių, savo žmones išrikiavau vienoje linijoje pagal kalnus ir kiekvienam iš draginų, raitelių, laisvų tarnų, liepiu uždegti po 8 lauzus. Tada Maskva iš pilies matė. Čia pat iš ryto, prieš priėjęs prie pilies, išstiegia savo žmones į kuoilgiausią elgę, ir ši karo gudrybė labai ir labiausiai man pavyko..."

Kaip paminklą po išvadavimo iš Maskvos okupacijos broliai Pacai — didysis etmonas Mykolas ir žemaičių vyskupas Kazimieras — pastatydino šv. Petro ir Povilo bažnyčią Antakalnyje, Vilniuje.

Brazilijos lietuvių organizacijos

Visus lietuvius Brazilijoje apima Lietuvos Sąjunga. Kol pirminku buvo Čiuvinškis, tai sąjungoje buvo tikrai senieji imigrantai. Iš naujai atvažiuosiu buvo tik 2 ar 3. Jam išėjus, įėjo daug naujųjų ateivių, — beveik visia inteligentija. Dedamos specialios pastangos patraukti jaunomenei, kuriai Čiuvinškis buvo uždaręs duris.

Pas mus Brazilijoje nėra jokių partijų. Kartu dirba socialdemokratų, liaudininkų, ir katalikų organizacijų nariai. Be jokių skurtimų priimami visi, kas tik nori dirbti lietuvišką darbą. Garbingiausias nariai, kaip prelatas Ragažinskas, arba senelis E. Draugelis (atėlininkų įsteigėjas) yra mūsų garbės nariai. Jie visokiom progom paprastai kviečiami į prezidentūras. Jėzuitai juos visus vadina bolševikais, nes jie nenori jėzuitų ordinui dovanoti lietuviško turto. Jėzuitams ne lietuvių rūpi, bet svarbiausia gauti namus.

Į sąjungą neprįmami tik tokie asmenys, apie kuriuos jau iš anksto žinoma, kad bus tik sąjungai kenkėjais. Pavyzdžiui, nepriimi Kidykas ir Giedrys, arba jų rekomenduoti.

Yra pas mus ir Vilko skyrius, kuris šiais metais pradėjo leisti ispanų kalba informacinį Eltos biuletenį. Eltos biuletenis yra siuntinėjamas: laikraščiu redakcijoms, politikams, parlamento nariams ir kitiems aukštesniems valdžios pareigūnams.

Turime ir katalikų bendruomenės chorą. Tai labai sena organizacija. Ji veikia savarankiškai, — ruošia choro spektaklius, pasirodo televizijoje ir bronzų kviečiami nuvažiuoja į kitus

DĖLKO VALDŽIA TOKIA NUOLAIDI

S. M. (St. Michelonas) Keleivio rugs. 13 d. nr. straipsnyje "Kodel toks valdžios ištižimas" atpasakojęs New York Times korespondento iš Washingtono Hanson W. Balvino vaizdus iš negrų riaušių su gaisrais, plėšimais ir sudytais įvairiuose JAV miestuose ir suminėjęs keletą atvejų, kaip federalinė valdžia svelnino nusikaltėliams bausmes ir vietas valdžioms net draudė griebtis griežtesnių priemonių, straipsnį baigia sekančiai:

Žmonės trauko pečiais ir klausia: Ką šitokia Washingtono politika reiškia? Kodėl juodoji anarchija taip toleruojama? Nespranta to ir minėtas korespondentas (H. W. Balduvin). Jis klausia: Kodėl toks valdžios ištižimas?

Žmonės nesupranta, kad šita valdžios politika yra tampriai surišta su šaltuoju karu, būtent, Afrika, kur Washingtonas sušilęs varžosi su Rusija ir Kinija dėl įtakos. Rusai ir kiniečiai skaito Afrikos negrams žinias apie negrų riaušes Amerikoje ir sako: Matot, kaip Amerikos imperialistai elgiasi su mūsų broliais? Bus tas pats ir jums, jeigu jie čia su savo apgaufinga demokratija įsigalės. Bus ir jums tokia pat vergija, kaip Amerikoje.

Ir komunistų suaugtuoti afrikiečiai jau degina amerikiečių įstaigas, daužo jų langus ir automobilius.

Amerikos negrų riaušes valdžios galėtų greitai nuslopinti. Bet atidesnį priemonės sukelti dar didesnę Afrikos neapykautę Amerikai, o Rusijai ir Kinijai — pritarimą.

Štai kodėl Washingtonas žūri į negrų riaušes prop'istų ir, kad ir prieš savo norą, glosto tvarkos ardytojus.

S. M.

miestus. Taip pat ruošia savo balius, piknikus ir kitokias pramogas.

— Priemiesty, vadinamam Vilia Anastocio, yra Basanavičiaus vardo lietuviškas būrelis. Jis valdo ir prižiūri sąjungos buvusios mokyklos namus. Ten yra grupelė, kuri mokosi lietuvių kalbos, statomi vaidinimai, ruošiami bali, piknikai ir kitos pramogos.

— Viena iš svarbiausių organizacijų — tai Katalikų Bendruomenė. Jai vadovauja prelatas Ragažinskas. Ji apima visų katalikų organizacijų veikimą, išskiriant jėzuitus.

— Trumpai, drūtai pasakius — visas jėzuitų veikimas, tai švietimo turto grobimas, žmonių kiršinimas ir blefas.

Algirdas Mošinskis

POVILAS LAURINAVICIUS

BE DRUSKOS...

(ROMANAS)

40

— Kad ją kur baravyko kotu subadyti! Toji maskolka vis neparuosia vakarienės! Ei! Dunka! Ruošk stalą, brangūs svečiai alksta!

Duniai vikriai, rusų papročiu, stiant ant stalo verdantį virduklį, klebonas paslapčiom į ją žvilgsnį užmetęs, pamastė:

— Jei Goštautai ir šitoji rusiška Ieva neegzistuoja, jis, tikrai, kilnus žmogus.

Vaišindamas svečius rūkytu kumpiu, pamerkęs paslapčiom Duniai akį, Goštautas užklauskė:

— Ar nesugebėjai, Dunka, ploniau supiaustyti? Negalėčiau nė su skustuvu plonesnių nuopiuvų supiaustyti! Bėra man su tavimi! Ir pripildydamas "skaidriosios" stikliukus, kalbėjo:

— Nežiūrint Goštauto "sykštumo", jis tą patį maistą valgo, kaip karaliai, valstybių galvos. Skirtumas tik tas, kad aniems gastronomai ruošia, o pes Goštautą — Dunia Volkovaitė. Cha-cha-cha! juokdamasis pridūrė:

— Arielkos, taip pat, netruksta, — ir pamerkė Terviu akį.

Taurelę išvožus, Goštautas, užsikidamas demonstratyviai už apikaklės servetėlę, nukreipė kalbą numatyta linkme:

— Nors, klebono pripažinimu, esu garbingas bei pirmas parapijiečių, bet iki šiol nežinojau, kiek turime parapijų kunigų. Cha-cha-cha!

— Kaip tai? — sisijdomėjo klebonas, — juk vienintelis — aš!

— Klysti, klebone! Turai "bajavesni" už save. Pats nelydėjai visai pagrįstai į kapines ang, kaip žinot, amžina atilsį, šliaundrą. Gi pamokslą išdrožė kunigėlis "šventuolis" Rauda ir suvarė, neišskiriant nė klebono, visus į pragarą. Gi tą, paminėtąją, išgarbino. Kas yra suteikęs jam teise pamokslus sakyti, klausiu, jus, klebone?

— A! Girdėjau. Jaunas klierikėlis — entuziastas.

— Koks čia entuziazmas, klebone, neteisingai pirštu badyti į grynas sąžines! Klebono būdamas, gali parašyti seminarijos vadovybei laišką su lako antspaudu; atstatyti pienbūrnį į teisėtą padėtį, arba... Ar ne, ponas Broniau? — įdūkęs skundė Goštautas.

— Sąryšy su tom laidotuven, turėjau ir aš nemalonumų. Matas Rauda nenorėjo sumokėti sutarty pinigų. Matyt, minėto "pamokslu" nustatyti žmonės ir apie mane kalba nešvankiai, — pripažino klebonas.

— Matot, klebone! Ar klaidingai paminėjo Goštautas? Dabar tik supratai, ką Raudos reiškia. Klebonas tik per pagrabą susidūrė su jais, o aš turiu gėsti nuolat jų smūgius. Jūs, kunige, pasielgėt, kaip

reikalauja tokiais atvejais moralės dėsniai, o jie tamsta kalą prie kryžiaus, kaip Viešpatį Kristų! — padėjęs ranką ant krūtinės, pareiškė Goštautas ir, peiliu pažvanginęs lėkštę, įsakė Duniai pripilti arbatos, tęsdamas pokalbį toliau:

— Nors esu doras žmogus, bet gyvenamas tarp niekšų, negaliu kaip auksas žibėti! O jūs, būdami mano prieteliais, — žvelgė reikšmingai į kleboną ir Tervį, — nepajęgiate manęs apginti. Naujai patyriau savo garbei baisią skriaudą: "teisuo- lis" Rauda, "garsaus pamokslininko" tėvas, mane apskundė valdžiai, kad aš būk tai pakeitęs vieškelį pavardžių lentelės, dėl ko jis, savo kelio netaisydamas, buvo teisėtai nubaustas. Po skundų pasirašė liudininkais: maskolis arklivagis Ivanas ir degtinės prigrirdytas seniūnas Pieviškis, tikras — pievaši... Tai, maiot, kaip sekasi Goštautui, jūsų bažnyčios altorių fundatoriui! Ir už ką, garbingasis klebone? Atleiskite man, kunige! Kaip matot, mano krikščioniško kuklumo taurė truputį prasiliėjo. Žinau iš savo sąžinės, krikščionijai — Goštautui taip sakyti nevertėjo. Aš apgailestauju, — mušdamasis kumščiu krūtinėn, — Mea culpa! Mea maxima culpa!

— Nesijaudink, kilnisus žmogau! Argi sėdintis prie altoriaus žmogus galėtų kam pikty padaryti? Argi galėtų kas tokį pikty įtarli? Nekuomet! Priešingai, prieš tokį asmenį kalbantis taptų įtartas niekšu. Nusiramink, pone! Dievas kantrus. Dievas

kantrus, pone Goštautai, — paguodė klebonas, barskėdamas pirštais į stalą.

Goštautas, it klebono ramimino paveltas, susmuko kėdę ir, palenkęs galvą, kurį laiką tūnojo. Po to, tarsi atsigavęs, delnu perbraukė veidą, pačiupinėjo pirštais kaklą, ir, pakreipinęs galvą, dusliai tarė:

— Ar jūs nieko prieš, mieli prieteliai, jei aš, jūsų akivaizdoj išbaręs tarnaitę, pasiūlysiu ir jai taurelę?

— Žinoma, žinoma, pone Goštautai! Aš matau net tame jūsų jautrią ir teisingą sąžinę, taip sakant, — pareiškė susižavėjęs Goštautu klebonas.

— Dunka! Eik! Dunka!

Su išgąsčiu veide atvykusiai Dunai, Goštautas įdavė taurelę degtinės sakydamas:

— Nors tavo išbaru visad teisingai, bet jautrioji mano širdis neleidžia, kad ir vertai kentėtum. Išgerk ir atsiprašyk svečių, jei buvo kas iš tavo pusės ne taip, kaip reikėtų. Mūsų dvasiškas tėvas žino, kad tu esi gera mergina.

— Atleiskite, kunigas! Ačiū! — vikriai apsisuko, ir, nuo tvirtų žingsnių aulinų batų užkulnims kaukšint, nuėjo.

Svečiai ir šeiminnikas palydėjo ją go-džiais žvilgsniais.

— Jei leistų kanonai tokia rusaitę klebonijoj turėti, — pliaukštelėjęs delnais tarė klebonas, — mielai paviliočiau ją iš pono Goštauto.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA... 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA... 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA... 6132 So. Kedzie Ave.

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3944 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS... 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA... 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st ST.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. V. P. TOMASONIS

CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Nauji vaistai apsaugo nuo dziovos isigalejimo

Chicago Tuberkuliozes Instituto medikalas patarėjas Dr. Julius Novak praneša, kad dabar jau galimas vartoti naujas vaistas...

Spalio mėnesio NTA Biuletentyje busias straipsnis, kuriame daktarams patariama dziovos bacilomis apkrėstiems pacientams...

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS... 9760 S. KEDZIE AVE.

PERKRAUSTYMAI

MOVING... 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas... 823 W. 34 Place

GRADINSKAS

PASKUBEKIT, KOL YRA... 2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

AUTOMOBILES—TRUCKS

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?... 4080 Archer VI 7-1515

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT

600 firmų Chicagoje "studijuoją poiuiciją"

Pracitų savaitgalį Dick Congress viešbutyje daugiau kaip 600 įvairiausių firmų atstovai...

Pirmoji "Picasso" auka

Chicago miesto tėvai, neišgalvodami Civic Centro plazoje pastatytai Picasso "skulptūrai" kitokio vardo, ją pavadino paties Picasso vardu.

Mariuanos rūkymo pavojai

Graikų farmakologas Dr. Constantinos Miras iš Atėnų universiteto, kalbėdamas Kalfornijos universitete perspėjo...

Saldžiau kaip dangių

Mokslininkas Dr. E. G. Inglett iš Peoria, Ill., pranešė apie atradimą saldžiausio dalyko, kokį tik begalima rasti šioje žemėje.

Riaušių repeticija

Ketvirtadienio naktį apie 300 policininkų suėmė 54 riaušinių 43 st. ir Langley ave. apylinkėse, kur "juodosios jėgos" mitingas baigėsi riaušėmis...

Prezidentas pasmerkė riaušinių vadeivas

Kalbėdamas 3000 policijos viršininkų suvažiavimui Kanساس City prezidentas Johnson griėžtai pasmerkė praeitos vasaros riaušes Detroito, Newarko ir kituose miestuose.

Kas šuneliui uodegą keltų...

V. Širvydas praėjusiam Vienybės numerįje 18 išdėžiai gūriasi, kad "Vienybės istoriniu uždoviniu būdavo parūpinuti Amerikos lietuviams naujų idėjų ir naujų žmonių."

reikalingų ir kokių priemonių Chicago orui apšvarinti. Illinois oro poliucijos kontrolės biuro viršininkas French pasakė, kad po dar penkerių metų dauguma pramonės įmonių sakė French. "Poliucijos kontrolės priemonės, dėlto ir teismų akcija prieš teršėjus negalėsianti būti pradėta anksčiau kaip po 5 metų."

Dr. Levi paskirtas Chicago Universiteto prezidentu

Chicago universiteto trustees ir fakultetų narių sudarytai komisijai vienbalsiai rekomenduojant, nauju, aštuntuoju šio universiteto prezidentu, vietoje atsistatydinančio prez. Dr. George Beadle paskirtas Dr. Edward Hirsch Levi, 56 metų amžiaus teisininkas, ligšiolinis universiteto provostas (prezidento padėjėjas, superintendantas). Jis Dr. Beadle pareigas jis perims 1968 metų rudenį.

Daley skatina greičiau pradėti švarinti ežerą

Chicago meras Daley išsiuntė telegramą vidaus reikalų sekretoriui Stewart Udall, perspėdamas, kad nebeatidėtų dar vėlesniam laikui 1968 metų gruodžio 31 dienos datos, iki kurios visos įmonės privalo įsirengti prietaisus savo pramonės paplavoms išvalyti, kad nebeleistų į Michigano ežerą nešvaraus, suteršto ir apkrėsto vandens.

Apsaugoti chigagicčių sveikatą

Meras telegramoj pareiškė. "Būtiniausias reikalas apsaugoti mūsų piliečius nuo gerimo apkrėsto vandens ir išsaugoti rekreacijos įrengimus, kuriuos mums teikia Michigano ežeras ir kiti vandenys, verčia mane Chicago gyventojų vardu griežtai pasipriešinti bet kokiam silpninimui priemonių, reikalingų pašalinti vandens teršimą. Tad reikalavimas kad industrija įsirengtų poliucijos (vandens teršimo) kontrolę iki 1968 m. gruodžio 31 d., neturi būti pratestas."

Daley pasakė reporteriams, kad Michigano ežero poliucija yra visai rimta ir kad iki 1968 metų ysi žygiai tuo reikalu turi būti padaryti.

Prezidentas pasmerkė riaušinių vadeivas

Kalbėdamas 3000 policijos viršininkų suvažiavimui Kanساس City prezidentas Johnson griėžtai pasmerkė praeitos vasaros riaušes Detroito, Newarko ir kituose miestuose.

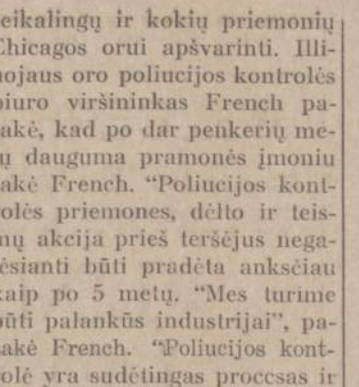
"Jas išprovokavo grupę žmonių, kurie buvo suinteresuoti sukurstyti kitus prie destruktijos, o patys pabėgo nuo atsakomybės", pareiškė prezidentas, matyti turėdamas galvoje tokius kaip "juodosios jėgos" demagogą Karnaikėlį.

"Šitie apgailėtini vulgariški žmonės, tie nuodingi propagandistai pasišovė vadovauti nusikraustiesiems ir iš jų kėnciančių žmonių bėdų sau pasidarė naudos."

Prezidentas skatino, kad kongresas priimtų administracijos išteiktąjį kriminalo kontrolės ir saugumo galvės bilij, taip pat ginklų pardavimo suvaržymo bilij, primindamas, kad kongrese tokie bilijai išteikiami jau per eilę metų, ir išreikšdamas viltį, kad šį kartą bilijus nebeužklius ir bus priimtas, tuo būdu bus išgelbėta daug vyvybių.

VEL GERESNĖ NAUJIENA CIGAREČIŲ ROKYTOJAMS

Dr. Ernest Wynder, New Yorko tyrinėtojas Vėžio Tyrinėjimo Institute New Yorke, pranešė žinią, kad tyrinėjamai su laboratoriniais gyvuliniais parodė, jog pridėdami į cigaretes azotinio potašo (potassium nitrate) sumažina cigarečių dūmę kenksmingas me-

Minnesotos beisbolininkas Tony Olin yra geras žaidėjas, bet kartas nuo karto jis sužeidžiamas. Paveiksle matome ištūnusią jo akį.

džiaugas ir tuo būdu sumažina pavojus apsigirti vėžiu. Pridėdant potassium nitrate 3 nuosimčius žymiai sumažinami kiekiai benzopirino ir kitų vėžį sukeliančių agentų.

Pirmoji "Picasso" auka

Chicago miesto tėvai, neišgalvodami Civic Centro plazoje pastatytai Picasso "skulptūrai" kitokio vardo, ją pavadino paties Picasso vardu. Pracitų savaitę Chicago Fine Art akademija pašalino iš parduotuvės Gustavą Likaną, 55 metų jugoslavų portretistą dailininką už tai, kaip pats Likan makno, kad jis peikė tą Picasso "Nei-Šj-Ta", pavadindamas dekoracija, o ne meno kuriniu ir viešai pareiškėdamas, kad meras Daley neturi teisės tą padarą pastatyti miesto centre ir piliečiams liepti juomi gėrėtis.

Saldžiau kaip dangių

Mokslininkas Dr. E. G. Inglett iš Peoria, Ill., pranešė apie atradimą saldžiausio dalyko, kokį tik begalima rasti šioje žemėje. Tai yra Nigerijoje augantis vijoklis, kurio raudonos uogos yra 1500 kartų saldesnės už cukrų ir 400 kartų saldesnės už sachariną. Vakariniėje Nigerijoje, Afrikoje, tas vijoklis auga kaip laukinis ir dabar jį jo uogų negali vartoti dėl nepaprasto saldumo. Kadangi tų uogų sirupas lengvai skiedžiasi su vandeniu, iš jų maisto pramonė tikisi didelio biznio. Šiam naujam atradimui produktui vardas duotas labai gremėždiškas — "Serendipity".

Papiežiui reikalinga prostatos operacija

Iš Vatikano praneša, kad papiežiui Pauliui VI būtinai reikalinga prostatos operacija, kuriai laikas numatomas lapkričio mėnesio viduryje, kadangi nuo rugsėjo 29 dienos Vatikane prasideda vyskupų sinodas, kurs truks visą mėnesį. Papiežius nuo rugsėjo 4 dienos sirguliuojąs šlapimo sistemos uždegimu. Iki operacijos jis bus gydomas antibiotikais.

Kas šuneliui uodegą keltų...

V. Širvydas praėjusiam Vienybės numerįje 18 išdėžiai gūriasi, kad "Vienybės istoriniu uždoviniu būdavo parūpinuti Amerikos lietuviams naujų idėjų ir naujų žmonių." Bet kai skaitytojai pajuto, kad to laikraščio naujos idėjos yra pataikavimas Lietuvos okupantui, tai Vienybės liko veik be skaitytojų. Norėdamas sugrąžinti skaitytojus, V. Širvydas vis giria Vienybę, o kitų spaudų niekina ir peikia. Ką būtų galima pasakyti apie pačių pasigyrimų. Geriausia čia tinka atsiminti mūsų liudies sąmonę: Kas šuniui uodegą keltų, jei jis jos pats neriestų... A. B.

Kauno Politechnikos Instituto studentų "Nemuno" ansamblio koncertinė grupė laivų plaukia į Montrealį

Rugsėjo 17-19 jie turi koncertuoti rusų paviljone parodoje, taip pat ir Montrealyje Vytauto Didžiojo klube. (E)

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

NARIAI: Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

ZUVO VIETNAME

Rugsėjo 2 d. Vietname žuvo 21 metų George Narbutas. Rugsėjo 8 d. jis buvo parvežtas į Chicago ir pasarvotas P. Eudeikio koplyčioje, Town of Lake. Karstas buvo pusiau adaras ir per stiklą matėsi žuvęs karys. Aprengtas gražia mario uniforma ir veidas gražiai atrodė. Jo tėvas sakė, kad žuvo greičiausiai užėjęs ant minos.

Pilna koplyčia buvo gyvų gėlių. Gėles buvo nuo tėvų, Vietnamo draugų, giminių ir nuo mergelės, kurią sugrįžęs manė vesti. Karstas buvo puoštas ir didele Amerikos vėliava.

Tėvų ir visų artimųjų širdys giliai pažeistos. Spalio 6 d. G. Narbutas jau būtų baigęs kariuomeninį tarnybą.

Laidotuvių dieną jau iš pat ryto koplyčia buvo pilna žmonių. Karstą nešėjai buvo jauni uniformuoti marinai. Kunigui atkalbėjus maldą, procesija žuvusį nuleidė į baznyčią. Lydėjo ta gatvė, kurioje jis bėgiojo, žaidė, ėjo į mokyklą. Per pamaldas visa baznyčia skendavo žvakių ir elektros šviesose. Kunigas pasakė gražų pamokslą. Į kapus lydėjo apie 70 automobilių. Koplyčioje kunigas atkalbėjo maldą, pasigirdo sūviai ir muzikos garsai. Kareiviai vėliavų sulankstė žvaigždės forma ir nunėję padavė motinai. Visi dalyviai šluostėsi nesulaikomas asaras. Patyrovai buvo pakviesti užkasti.

Tėvai nuo prezidento Johnsono gavo užuojautos telegramą. Joe Jokantas

Schultzaitė ištėkėjo

L. J. Schultzai iš Pasadenos, Californijos, nuolatiniui "Naujiųjų" skaitytojai, s. m. rugsėjo mėn. 16 d., dalyvavo savo anūkės vestuvėse, kur ištėkėjo už James McCambell. Jaunoji yra vienturtė dukrelė, labai gerai išauklėta. Nors ištėkėjo už svetimtaučio, bet su lietuviais jis puikiai bendrauja. Jaunavedžiams linkime laimingo naujo gyvenimo K.G.

Kizas atstatydino

Buves Cook apskrityje Cir-

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

PATRIA STAMP AND COIN CO. 6312 So. Western Avenue GR 6-6592 Savininkas lietuvis.

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange istaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SAUNA — GARŲ PIRTIS — MASAŽAS ESTELLE'S BEAUTY SALON — 903 W. 35 Street, Chicago. Sauna gelbsti sergantiems artraičiu, sustiprina kraujo apytaką, nervus ir sumažina svorį. ELEKTROLOGISTE ANNE M. VINCUS Išnaikina veido, kūno plaukus, antakiams duoda gražią formą. Susitarimui skambinti kasdien išskyrus pirmadienius YA 7-1953.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864 DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujančių prekių labai prienamomis, žemesėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienetinę Chicagoje lietuvių istaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

cuit teismo teisėjas Louis W. Kizas, kurs užstatų byloje yra suspenduotas ir tardomas, per savo advokatą Harry Bush parrašė gubernatoriui laišką, kad jis sveikatos sumetimais nuo šio rugsėjo 30 dienos atsistatytina. Kitame laiške advokatai Bush Kizas sakosi esąs diabetikas ir negalįs pakeisti "nemalonių reklamų".

Kizas spalio 2 dieną turės stoti prieš Ilinojaus aukšč. teismo komisiją ir be to yra investiguojamas Cook apskrityties grand jury, kurs tyrinėja, ar užstatų (bonds) raketo konspiracijoje nebuvo įvelti teisėjai, advokatai ir policininkai.

Geriamam vandeniui pavoja padidėjo

"Jeį Michigano ežerų vandens teršimas toliau taip didės, tai nepaprastai pasunkės geriamo vandens tiekimas", chlorino milijonui galionų vandens svarinimo inžinierius James Vaughn.

Dar prieš trejetą metų užtekdavo nuo 10 iki 20 svarų šlerino milijonui galionų vandens apšvarinti, o praeitą balandžio mėnesį jau reikėjo iki 34,7 svarų ir gegužės mėnesį 35 svarų. Jeį chloro pareikalavimas bakterijoms užmušti pasieks 80 svarų milijonui galionų vandens, tuomet vanduo bebus galimas vartoti gerimui tik jeį vcl nuchlorinus, o tatau žymiai pakels išlaidas.

Chicago išvengė audros

Praeitą ketvirtadienį popiet oras Chicagoje buvo tiek sutirštėjęs, kad atrodė, jog visi debesys yra prie žemės nusileidę. Tyhu, ramu, trošku, jokio vėjo, kažkoks nepaprastas ganoje laukimas. Jau kai kas pradėjo kalbėti apie artėjantį "tornadą". Bet ilgai netrukus dangus pradėjo biaiivėti, ir viskas vėl buvo kaip buvę. Tik vėliau radijas, o kitą rytą spauda pranešė, kad plačiu frontu nuo Texas Wisconsin per ketelį valandų būta nepaprastų liūčių. Pavyzdžiui, Dubuque, Iowa, per pusšėtos valandos prilijo virš 7 colių; pusrėčio colio prie Grand Rapids, virš 2 colių Kansas City ir tt.

TRUMPAI

Aktoriai Z. Visockienė ir L. Barauskas išpildys "Eglė žalčių karalienė" ir "Žemaičių vestuvės" žemaitiškai rugsėjo 24 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centre per Pauliaus Augiaus monografijos pristatymą. Kviečiami visi dalyvauti.

Am. Liet. Montessori d-jos Valdyba, ketv., rugsėjo 7 d. turėjo susirinkimą pirmininkės I. Kriaučiūnienės namuose. Susirinkime buvo aptarta ateinančių mokslo metų darbo planai ir Namelių ruošiamą madų paroda.

Elzbieta Pelkūnienė, ggv. 6416 S. Francisco, yra šv. Kryžiaus ligoninėje. Jai buvo padaryta operacija, bet ji jau atsigaivo ir stiprėja.

Kultūros Kongresas vyks 1968-ųjų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties išvakarėse, š. m. lapkričio mėn. gale. Praėjusiam Kultūros Kongrese atsilankė apie 1500 dalyvių. Šis jubiliejinis metų išvakarėse įvykstantis kongresas turėtų sutraukti didesnę davyvių skaičių. Už tat jau dabar visi kviečiami ruošti kongrese dalyvauti.

Nutukimas zovada atlojės žingine išsinešdina — 226 Alvido radijo paskaita šį ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. 10 v. r. Sophie Barcus Radio šeimos valandoj.

Kultūros Kongreso surengimui ir kongreso metu užsi-

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

FITTER - SEWER Retail experience only. Excellent Working Conditions. Generous Discount. Also PART TIME FITTER SEWER. APPLY BRANSONS, INC. 700 N. Michigan Ave.

COOK LIGHT HOUSEKEEPING Beautiful suburban home, very happy family, 5 school age children, 7-14, must love pets, own room, bath, T.V., other help employed, top salary. Northbrook, 272-8725

VALYMAS & PROSIJIMAS Trečiadieniais ir penktadieniais, 1 mokyklinio amžiaus vaikas. Rekomendacijos reikalingos. Gera transportacija. Pietryčių Evanstone. 869 - 7754

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

SCHOOL BUS DRIVERS MALE OR FEMALE LIBERAL BONUSES PART TIME OR FULL TIME MORNING OR AFTERNOON FREE TRAINING YEAR AROUND EMPLOYMENT

RITZENTHALER BUS LINES, INC. 2001 E. DAVIS ARLINGTON HEIGHTS 392 - 9300 WALT TINSLEY, MNG.

COLLEGE FOOD SERVICE Immediate POSITIONS open for BREAKFAST & DINNER COOKS at ROSARY COLLEGE — also BAKERS HELPER — EXCELLENT BENEFITS & PLEASANT WORKING CONDITIONS. Phone for interview: 369 - 5933

JANITORIAL WORK Men and women wanted for part time. Good starting salary. Apply in person 10 to 5 pm. 2439 S. DRAKE CR 7 - 5789

COOKS AND PORTERS Days or nights. Full time or part time. Top salary. Fringe benefits. To work in beautiful Supper Club. Start immediately. RICHARD'S LILAC LODGE 2135 So. Wolf Rd. 449 - 7070

"Gyvenimo džiaugsmas pagal vyskupą Fulton Sheen." Tokia tema kalbės Aldona Augustinavičienė, gerai žinoma žinoma kalbėtoja. Paskaita įvyksta rugsėjo mėn. 23 d. 6 v. v. (šeštadienį) Marquette Pk. parapijos salėje. Jūs estate maloniai kviečiami ateiti.

Algirdas Svirmickas, radijo ir televizijos krautuvės savininkas, atostogas praleido Kanadoje. Jis buvo Montrealyje, aplankė parodą ir jau grįžo prie kasdieninio darbo.

Kultūros Kongresas vyks 1968-ųjų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties išvakarėse, š. m. lapkričio mėn. gale. Praėjusiam Kultūros Kongrese atsilankė apie 1500 dalyvių. Šis jubiliejinis metų išvakarėse įvykstantis kongresas turėtų sutraukti didesnę davyvių skaičių. Už tat jau dabar visi kviečiami ruošti kongrese dalyvauti.

Nutukimas zovada atlojės žingine išsinešdina — 226 Alvido radijo paskaita šį ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. 10 v. r. Sophie Barcus Radio šeimos valandoj.

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

WELDERS COMBINATION (READ BLUE PRINTS & DO OWN SET — UP) AFTERNOON SHIFT ONLY 10% BONUS LINDBERG HEVI-DUTY 2450 W. HUBBARD PHONE 666 — 3443

WHY NOT PERMIT US TO INTRODUCE OUR EMPLOYEE PROGRAM THAT WAS DESIGNED FOR YOU AND YOUR FUTURE! (Ask for M. PAUL FELTS.) An outstanding company and manufacturer of Heat Treating Furnaces offers you a permanent position with excellent growth potential and fringe benefits with automatic and merit increases and a record of over 30 years of steady employment. (Free Employee Parking) All Interviews confidential (An Equal Opportunity Employer.)

GENERAL FACTORY OPERATORS, SET UP MEN AND CUTTERS. New injecting, molding plant in established Lighting industry has openings on first and second shifts. Good pay. Profit sharing and shift premiums. Interviews daily 8:30 a. m. to 5:30 p. m. AMERICAN LOUVRE CO. 7700 AUSTIN AVE. SKOKIE, ILL. TEL. 966 - 0300

TECHNICIAN Excellent Opportunity Now Available. If you are a H. S. Graduate seeking JOB Security this is your POSITION — you can advance yourself to a full SENIOR TECHNICIAN IN a paper laboratory that services the entire nation. Your Duties will be varied and full training will be given. • Why not enjoy where you work! • Modern lab. • Liberal Benefits. • All interviews confidential (Mr. R. W. DEOBLER) GENERAL ANILINE and FILM CORPORATION 1950 N. HAWTHORNE AVE., MELROSE PARK, ILL. — Tel. 681 - 3880 We are an equal opportunity employer

TOOL AND MODEL MAKERS Good working conditions. Permanent positions. Company benefits. Age No Limit Apply 4350 N. KNOX CHICAGO, ILL. SPEED - O - PRINT CORP. 1801 W. Larchmont 1 block SOUTH IRVING PK.

RESPONSIBLE CLEAN - CUT MAN For order packing & general warehouse work. Benefits & 5 day week. Steady work. Only men desiring permanent position need apply. KAREL FIRST AID SUPPLY CO. 4342 OGDEN 762 - 1111.

WAREHOUSEMEN We seek responsible men with ability and desire to do a good job in our warehouse. Top hourly wages. We are an established company and offer steady employment with fringe benefits. \$2.73 PER HOUR TO START With automatic increases every 3 months until top rate of \$3.18 an hour is reached in 12 months. Must Read and Write English. HERST — ALLEN CO. 1901 W. Carroll

PERSONAL Asmenų ieško SISTER JACKSON, spiritual reader and adviser in all affairs of life. 2234 N. Milwaukee, 1 flight up. Phone 227 - 9685

EXPERIENCE NECESSARY NATIONAL ACCOUNT SYSTEMS 100 S. York, Elmhurst 832 - 5180 REIKALINGAS vyras ar moteris dirbti restorane. Gali būti ir vyresnio amžiaus. 3465 So. MORGAN.

JANITOR FULL TIME 5 1/2 DAY WEEK APPLY MR. HUGHES Y. M. C. A. 1000 Grove St., Evanston, Ill. BR 3 - 3323

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

REAL ESTATE REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747 PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS BELL — REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233 • NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMU MOKESCIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

GRAZUS, MEDINIS namukas. Krautuvės patalpa ir 2 kambariai. Tinka bet kokiam bizniui. 39-ta prie Kedzie Tik \$10,000. 1 1/2 AUKSTO, medinis. 4 ir 5 kambariai. Karšto vandens — gazu šildymas. 30 pėdų sklypas. 72 ir Campbell. \$13,500. 3 BUTAI. Medinis. \$12,000. SIMAITIS REALTY 2737 W. 43 ST. CL 4 - 2390

PERKAME, PARDUODAME, MALNOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454 PARDUODAMAS NAUJAS NAMAS 9316 So. Major, Oak Lawn, Ill. "By level" mūras. 3 miegamieji. Viso 6 kambariai. Karšto vandens šildymas. 50 x 132 sklypas. Galima apžiūrėti sekmdienį, nuo 1 val. iki 6 p. p. Tel. 424 - 3810

APDRAUDU AGENTORA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Rpublic 7-1941

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapols 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorybos remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

BANGA T. V. Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsieniui T. V. ir radio aparatų. 2649 WEST 63rd STREET Telef. 434-0421 P. RUDENAS K. SIMULIS

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus. DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENĖ

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus. DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ. EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE 3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIAUSKIENĖ

KUR GERI NAMAI DAR NENUPIRKOT PAJAMU BUNGALOW. 6 ir 3 kambariai. \$80.00 pajamų ir liukšus butas. Arti Marquette Parko mokyklos. \$20,500. BIZNIO MORAS. 4 butai ir taver-na. Geros nuomos. Peningas namas. Marquette Parke. \$30,000. 1 1/2 AUKSTO, apie 15 metų mūras. 2 butai. 6 ir 3 kambariai. 2 auto garažas. Irenagas beimontas. 67 Kedzie. \$35,500. LIUKŠUS — DIDELIS REZIDENCIA — apie 12 metų, 8 kambarių mūras ir mūro garažas. 50 pėdų sklypas. Centrinis air - condition. Karpetai. 2 vonios ir daug visko. Marquette Parke. \$35,000. 8 KAMBARIŲ MORAS. Plytelių ir kabinėtų virtuvė. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$16,800. 2 BUTŲ NAMAS, 5 - 4 kambariai, 36 pėdų lotas, garažas, Marquette Parke. \$24,000. 4 BUTŲ MORAS (1 butas 5 kambarių), gazu šildymas, 2 auto garažas. Apie \$5,000 nuomos. Arti 71 — California. \$35,000. 6 1/2 KAMBARIŲ MORAS — arti 71 ir Talman, puošnus ir moderniškas. \$21,750. BIZNIS ir 2 modernūs butai po 6 kambarius. Oro vėsinimas. Apsaugo nuo potvynio. Marquette Parke. \$30,000. KELI SKLYPAI Marquette Parke. Pigios kainos. ATVYKITE — VISI LAUKIAM! Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

VACYS CONSTRUCTION CO. REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada. HEATING CONTRACTOR Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Domas Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS išVALOME ir pataisome. Nudžiome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Exam apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778 Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS